

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Slovenska obstrukcija v deželnem zboru.

Vprašanje o delavnosti štajerskega deželnega zbora je postalo zopet akutno. Na eni strani uvidevajo oni nemški krogi, ki jim je blagor dežele res pri srcu, da gre dežela neizbežnemu gospodarskemu polomu nasproti, ako se ne upostavijo normalne razmere. Odločen in korajžen nastop naših poslancev je tem gospodom jasno dokazal, da je nasilna nemška nadvlada, naj se jo vtemeljuje s še tako visoko-zvenečimi frazami, v deželi nemogoča.

Na drugi strani si pridobiva pri merodajnih faktorjih vedno več tal prepričanje, da je sanacija notranjepolitičnih odnošajev v državi in delavnost državnega zbora samo mogoča, ako se vstvarijo normalne razmere (na severu in tudi na jugu. Pri tej zadnji točki stoji v ospredju delamožnost štajerskega deželnega zbora.

Iz obeh teh važnih razlogov je umevno, da je ravno sedaj v začetku povelikonočnega zasedanja državnega zbora začelo zopet intenzivnejše zanimati javnost vprašanje štajerskega deželnega zbora.

Najprvo so stopili na plan nemški veleposestniki. Graškemu „Volksblattu“ so poročali iz Dunaja: „Kakor se sliši iz parlamentarnih krogov, so se štajerski veleposestniki navzlic napadom iz nemškonalcionalne strani trdno odločili zapričiti posredovalno akcijo in na ta način doseči zopet delamožnost štajerskega deželnega zbora. Vodi jih pri tem pameten in patriotičen namen, da obvarujejo štajersko dežel pred usodo Češke, katera je prišla v sedanje finančne zadrege le vsled nedelovanja v svojem deželnem zboru. Upamo, da bodo tudi Slovenci tako patriotični, da bo imela akcija veleposestnikov vspeh.“

Poslanec baron Kellersperg, na katerega se je bila obrnila „Neue Freie Presse“, da bi se prepričala o resničnosti zgoraj označene vesti, pa se je izjavil: „V bližnjem času bo napravilo štajersko veleposestvo korake, s katerimi naj bi se omogočila delav-

nost deželnega zbora. Težišče vsega vprašanja tiči v naučnem odseku. Obrniti je potrebno vso pozornost na znane tri temu odseku odkazane šolske predloge, ki so jih vložili nemški nacionalci, Slovenci in socialdemokrati. Ako bi se odkazalo te tri predloge deželnemu odboru v pretresovanje, bi se s tem ne ravnalo samo, kakor je običajno v takih slučajih, ampak bi se tudi vstvarilo položaj, ki bi v veliki meri omogočil redno delovanje deželnega zbora.“

Graški „Tagblatt“ je radi Kellerspergovih navsvetov že ves iz sebe in že prerokuje, kako hočejo veleposestniki v zvezi s krščansko-socialnimi poslanci Slovencev vse ugoditi in uboge nemške nacionalce seveda pokončati. Posebno krivično se mu zdi, da bi se zloglasni Wastianov predlog, ki pomenja našo narodno smrt, ne uveljavil. Ves ogorčen dokazuje, da je Wastianov predlog samo kopija predloga, ki so ga sprejeli v kranjskem deželnem zboru. Da je pa na Kranjskem samo 5% Nemcev, na Štajerskem pa ena tretjina Slovencev, in da imajo kranjski Nemci svoje nemške nadzornike in svoje nemške šole, to v svoji kulantnosti zamolči.

Nezaupanje vzbuja v nas tudi postopanje z nemškutarijo zvezanih liberalcev. „Narodni Dnevnik“ je komaj čakal, da je lahko povedal širnemu svetu, kako mu je misel o posredovanju veleposestnikov simpatična. Glasilo liberalno-štajercijanske zveze, ki se že par tednov zadira v slovensko obstrukcijo, ima zopet svoje nečedne namene.

Posredovanja ne pozdravlja simpatično radi tega, ker si bodo pri tej priliki dr. Kukovec in razni nemški nacionalci zopet lahko stresli roke, ampak iz globokejših vzrokov. Njegova zveza z nemškutariskimi štajercijanci ga sili, da napravi poklon Nemcem in pokaže svojo srčno nagnenje za pogajanja. V slučaju, da se pogajanja razbijejo, lahko potem tudi vali ves odij na nepristopne in osorne poslanca K. Z., ki ne znajo izrabiti pravega trenutka.

Na drugi strani pa slika težkoče, ki ovirajo kompromis. S tem si pa odpira vrata, skozi katera

namerava zbežati, ako bi se mogoče doseglo sporazumljenje. Komaj bi smuknil skozi ta skrivna vrata, že bi se postavil v ponosno pozo narodnega radikalea in bi udrihal po naših poslancih, ki bi bili „narodni izdajalci, ki prodajo za par grošev svoje duše“, in kdo ve še kaj vse.

Na ta način so se hoteli zavarovati liberalci na vse strani, pa smo jih še pravočasno razkrinkali. — Sedaj, ko sedite pri svoji zlobni zamišljeni, a že razdrti ovinkariji, si lahko zapojete ono otožno: Moj up je šel po vodi!

Slovenski klub kakor resna parlamentarna stranka ne bo odklonil a limine posredovanja. Kakor izvemo, se oficielno še ni stopilo v stik z našimi poslanci, vsled tega tudi niso storili še nobenega tozadevnega sklepa. Po dosedanjih nastopih sme slovenska javnost opravičeno sklepati, da bodo naši poslanci varovali tudi v bodoče odločno in brez vseh ozirov pravice slovenskega ljudstva.

Razočaranje.

Zelo živahno je bilo včeraj dne 14. t. m. v dunajski zbornici. Vse je z velikim zanimanjem pričakovalo konec glasovanja o dnevnem redu. Ker so se pa vladne stranke bale poraza, so se vsak trenutek porodili novi kompromisni predlogi. Še opoldne se ni vedelo — seja se je pričela ob 3. uri popoldne — ali se bo našel kak kompromis, ali bo prišlo do bojnega glasovanja.

Vlada se je sicer zabarikadirala za cenen izgovor, da smatra vprašanje glede 182milijonskega posojila za državno potrebščino in radi odklonitve predlaganega dnevnega reda ne bo izvajala nobenih konsekvenc. Radi tega je odpadla za slovansko opozicijo, kakor smo že zadnjič poročali, odločilna važnost tega glasovanja. A vladna se je vendar bala težke moralne zausnice in je radi tega spravila na Dunaj vse svoje poslance in je še do zadnjega trenutka inspirirala kompromisna pogajanja.

Izid glasovanja, pri katerem je dobila vladna 259 glasov, opozicija pa 219, že ni nikogar več presenetil. Dokazal je samo zopet svetu, da se vsemu trudu in intrigam vlade in njenih strank ni posrečilo

Karina je stala in poslušala, nebo je potemnelo, luna je bliščala. Rosa je kapala v solzah na zemljo — — —

Tedaj je Karina naenkrat zapazila, da se je gora za slapom odprla.

Vodni trak se je razdelil v sedem dolgih strun, ki so bile napete na ozadju, a potem so se začele strune glasiti. Zvenele so, kakor bi se jih dotikala s prsti izurjena roka. Zdaj je zvenelo tiho in omamljivo, pa je zašumelo in zahrumelo, kakor orglje.

Ovce so se splašile in so odskakale v dolino. toda Karina je stala in poslušala.

Kaj tako veličastnega še nikdar ni slišala. Oči so ji zalile gorke solze in srce ji je napolnjevalo tako sladko blaženstvo, da je želela celo življenje tukaj ostati in pa poslušati. Včasih se ji je zazdelo, da se za strunami nekaj premika, pa se ji je samo tako zazdelo.

Velika harfa s srebrnimi strunami je zvenela sama od sebe.

Nato se je glasilo tišje in tišje, dokler niso izzveneli zadnji glasovi, gorska stena je zaprla in le vodni curek je čofotal po kamenju.

„Da, taka godba mora biti na moji svatbi!“ je dejala Karina, „prav taka, toda vtihniti pa ne bo smela!“

Čakala je na svojem mestu v nadi, da se gorska stena še razmakne; toda ostala je zaprta.

Tedaj je Karina počasi korakala v dolino. Toda vso noč in ves prihodnji dan ji je zvenela v ušesih čudovita godba. Ni jedla in ne pila, temveč hodila je kakor v sanjah okrog, kakor bi ne imela ne oči in ne ušes.

Ves dan je presedela gori na gori in čakala, da zaide solnce. Kdo ve, morda se bo zvečer čudovita harfa zopet oglasila.

Niti venca si ni spletla, ker je ni veselilo. Njene roke so bile trudne od čakanja in hrepenenja. —

PODLISTEK.

Spominu Tvojemu.

Zvončki že pozvnanjo pomladi, trobentice so že odprle svoje čašice čistemu solncu. Vse vstaja iz spanja, vse se pomlaja, oživlja. Veselo se spravljajo ljudje na delo, upajo na božji blagoslov, delajo si načrte in veselo gledajo v prihodnost.

Tudi ti, moj prijatelj, si bil ves pomlajen, tudi ti si upal boljše bodočnosti. Ravno letošnje leto naj bi ti bilo prineslo marsikako ugodno premembo. Veselil si se že vnaprej, a sredi veselja je prišla smrt, odtrgala te je tvojim ljubim, prečrtala je vse načrte. Tako nanaglo ma je vse to prišlo; komaj sem se zavedal, da te ni več med živimi . . .

Na odru si ležal bleđ, vendar neizpremenjen. Medla luč sveč, ki so stale kraj tebe, je obsevala tvoje lice. Ljudje so te hodili kropit, milo se jim je storilo. Solze sem videl vsakemu v očeh, na ustih slehernega pa je bila prošnja: „Usmili se, Usmiljen, njegove duše!“ Tiho so prihajali, še tišje odhajali.

Prijatelji smo prihiteli od blizu in daleč, nemo smo te zrl, šepetali smo za tvojo dušo tiho, iskreno molitev . . .

Ob odru pa je stala tvoja mati. Nesrečna mati! S solznimi očmi te je zrla, ni si mogla misliti, da si jo zapustil, edini sin, svojo mater. Božala te je, zraven pa šepetala besede goreče molitve. Včasih se ji je izvil iz prs obupen stok, jokati ni mogla več. Zdebla se mi je kakor senca, joki ji je izginila iz lica, bila je vsa prepađena.

Kmalu, še prekmalu je prišel čas, da te položijo v krsto in te odnesejo za vedno našim očem.

Bil je pretresljiv prizor, ko se je poslavljala mati od mrtvega sina. Poljubovala ga je na mrzlo čelo in močila z solzami. Še enkrat mu je vse odpuščala; kajti katero materino srce ne odpušča rado, še prerado. Saj je je pa on tudi iskreno ljubil.

Ko je že zašel na kriva pota in ko ga ni mogel živ človek več odvrniti, odvrnila ga je še materina beseda, njena prošnja. Kolikokrat ji je obljubljal, da se hoče poboljšati! A človek je slab, le prehitro pozabi storjene obljube in krene nazaj na stara pota.

O, zakaj se nisi odtrgal od svoje nesrečne tovaršije, od svoje pogubne navade!

Zagreblji so tvoje zemeljske ostanke, a tvoj duh, vem, plava nad nami, ki smo te spoštovali in ljubili. Tvoj duh je splaval na lahkih perutih tja gori pred prestol Vsevladarja. Tam mu gotovo prepevaš in ga slaviš, kakor si ga tu. Saj to ti je bila glavna naloga v tvojem kratkem življenju.

Nevesta gorskega duha.

(Švedski spisala Helena Nyblom).

(Dalje.)

Dasiravno je bilo že pozno, je vendar vbrala daljšo pot mimo slapa.

Solnce je bilo zašlo in na sinjem večernem nebu je plaval komaj viden, ozki srp prvega krajca. — Tiči so bili umolknil in rosa je začela padati v debelih kapljah.

Karina je bila spletna v lase velik venec iz cvetic; težak je bil, da ji je klonila glava pod njim. Z vejico je poganjala ovce pred seboj, a sama je pa složno šetala za njimi.

Ko je prišla do slapa, je obstala in motrila slap. V suhih dneh je bil zelo usahnil in je padal le kot dolg, ozek pramen čez pečino. Ko je skakal čez kamenje, je zvenel, kakor bi igral na harfo.

oslabiti Slovansko Unijo. Vsi naklepi, ki so jih gotovi zakulisni režiserji tako sistematično spravljali v svet, da bi razbili Slovansko Unijo, so se žalostno izjalovili. Nič ni pomagalo, da so razširjali z prozornim namenom vesti o paktu med Udržalom in Šusteršičem. Slovanska Unija stoji še vedno enotna in močna nasproti ponemčevalni vladi.

Ta moment, ki je gotovo najvažnejše dejstvo iz večerajšnjega dne, vpliva tudi kot mrzel tuš na razgredočo nemško domišljijo. V vseh akordih so že pripovedovali razni listi, kako se Slovanska Unija pripravljala na odločilen naskok na vlado, kako bo glasovanje glede dnevnega reda odločilne važnosti za vlado. Napeti se mora vse sile, da ne zmaga opozicija, so trdili.

In sedaj, ko je res zmagala vlada s pičlo večino? Nikjer ne doni iz nemških listov, kaka zmago-slavna samozavest, ampak vse se razprši v pohlevnem in ponižnem registriranju dejstev. (Ostanejo k večjem neprijetni občutki za prihodnost.

„Tagespost“ piše: „Glasovanje ne pomenja zapuščice za vlado.“ In potem s žalostjo v srcu nadaljuje: „Tako močna opozicija, kakor je v našem parlamentu, lahko pri posvetovanju v odsekih in v zbornici v kljub novemu poslovniku s primerno taktiko zadevo tako zavleče, da večerajšnji uspeh popolnoma izgine. Boj za usodo vladne predloge se še-le prične.“ Na drugem mestu pa piše: „Iz današnjega glasovanja se še ne sme sklepati, da bodo stranke večine glasovale za predlogo tudi v meritoričnem smislu. V tem oziru bo še-le padla odločitev, ko bo finančni minister v odseku dal natančna pojasnila, na kakšen način se bo posojilo porabilo, in dokazal, da s sedanjimi denarnimi sredstvi vlada ne more več izhajati.“ To je očitno maček vladnega lista, ker slovanska opozicija še neomajano stoji.

Graški „Volksblatt“ pa piše: „Slovanska Unija se radi izida glasovanja ne bo žalostila, ker ve, da vprašanje glede dnevnega reda ni pripravno orožje, s katerim bi se zadalo Bienenrhu smrtni sunek. Tudi nemške stranke nimajo povoda, da bi se odpočile na latorikah in slavile zmago.“ Nato poziva Nemce k edinosti. Tudi krščanskim socialcem je nezlomljiva falanga slovanskih poslancev zelo neprijetna.

Ravno tako se čuti neko razočaranje in nezadovoljnost iz komentarja, s katerim spremlja „Grazer Tagblatt“ večerajšnje glasovanje.

„Tagblatt“ piše: „Pri tem glasovanju se je šlo za obvarovanje volilcev pred novimi davki. Ako v takem slučaju opozicija še nima večine, potem moramo vendar pomisliti, da se vlada s sedanjo večino ne sme spuščati v glasovanja, s katerimi bi ne obvarovala volilcev novih davkov, ampak bi jim naložila nova bremena. In to je žalibog najbližja velika naloga parlamenta.“

Tražaska škofijska stolica.

Od verodostojne strani se poroča: (Imenovanje novega škofa v Trstu se bo najbrže zelo zavleklo, ker se je pri odločitvi sposobne osebe za to stolico natekalo na velike težave. Predlagale so se glasom privatnih vesti pri Vatikanu sledeče kandidature:

Italijanski krščanski socialci predlagajo goriškega stolnega prošta, državnega in deželnega poslanca monsignorja dr. Faiduttija, ki je tudi zmožen slovenskega jezika; liberalni Italijani se zavzemajo

Ostala je še dalje gori, kakor prejšnji dan, misleč, da se ji bo tem gotoveje izpolnila želja in bo slišala zopet svojo svatovsko godbo.

Ko je po solnčnem zahodu stopala za ovčami po stezi, ki se je vila mimo zajede, ji je srce tako glasno utripalo, da je mislila, nekdo gre za njo. Dan ni bil tako jasen, kakor prejšnji, zato je bilo okrog slapa temno.

Kakor da bi se ovce spomnile, da so se bile sinoči ravnotam splašile, so pritegnile noge in odsakale v dolino. Karina pa je stala nepremično in ni ganila z očesom od slapa.

In glej, gora se je odprla od vrha do tal, vodni curek se je razdelil v sedem trakov, napetih črez globočino. In oglasile so se strune.

Toda danes igra harfa še lepše kakor večeraj. Kakor iz nevidnega studenca so vrela zvoki na dan, zapletali so se v najčarovitejše harmonije, vriskali so, obletavali iznenadeno Karino, kakor da jo hočejo zamotati.

Pa kaj je bilo to?

Zazdelo se ji je, da se nekaj mota iz harfe in plava po zraku. — Kaj neki je to, ki tam visi?

Da, sedaj je Karina natančno videla, — bila je poročna krona, mnogo lepša, kakor ona stara v cerkvi.

Svetila se je v mesečini in blesketala, kakor vodne kapljice od stotine ognjenih dijamantov.

„Moja krona, moja poročna krona!“ je vskliknila začudeno Karina sedaj glasno in stegnila roke po nji.

Tedaj je pa krona zaplesala v krogu, kakor vodni vrtinec, dvignila se je visoko v zrak in izgnila. Godba se je izglasila in gora se je strnila.

„Zdaj vem, kje je moja poročna krona, pa moja svatovska godba, toda moj ženin! — Kakšen je neki moj ženin?“

To noč ni mogla spati. V koči ciganaste Lize je sedela pri oknu, gledala po dolini in koprneče čakala, da zažari na nebu prva jutranja zarja.

za kanonika Petterzollija; od naše slovenske strani se predlaga kanonik ljubljanski dr. Karlin. Gotovo je edino umestno, da v škofiji, ki ima ogromno večino slovanskih vernikov, vlada mož, ki bi ne bil samo Slovanom povsod pravičen, ampak tudi tak, ki je po rodu bližji večini svojih vernikov. Imenuje se kot četrtri kandidat Nemeč, rektor zavoda Anima, monsignor Lohninger, ki pa ni večš slovanskega jezika. Imenuje se še kot peti kandidat pomožni škof zadrski, Borzatti. Ker ima Borzatti v Zadru skoraj nevzdržno stališče, bi se ga tega mučnega položaja rado rešilo s tem, da se mu podeli tržaška škofijska stolica.

Rimska kurija se še do sedaj ni za nobeno navedeno kandidaturu odločila.

Iz Gorice se brzojavno poroča, da so poročila laških listov, da je dr. Faidutti bil brzojavno poklican v Rim, neresnična. Faidutti je odpotoval pred dnevi na obisk k škofu padovanskemu. To potovanje ni s škofijskim imenovanjem v Trstu v prav nobeni zvezi.

Kakor nadalje čujemo, so poročila raznih listov o predstoječem imenovanju tržaškega škofa prezgodnja. Naša vlada še ni zavzela nikakoršnega stališča v tej pereči zadevi.

Pismo iz Rima.

Rim, 11. aprila 1910.

Z ozirom na članek „Obligatorični civilni zakon v Italiji“ v neki številki „Straže“ od prejšnjega tedna, blagovolite sprejeti naslednje vrstice:

Povodom postavnega načrta, da se mora pred cerkveno poroko izvršiti civilna poroka, je nastala pred kratkim majhna, vendar precej mučna polemika v katoliškem časopisju. V Milanu je prinesla „Unio“ ne, glavno glasilo takoimenovane katoliške parlamentarne stranke, osuplo novico, po zadržilu iz najboljšega vira, da se bode pri kodifikaciji cerkvenega prava v novem cerkvenem zakoniku v višji meri oziralo na meščansko poroko, in sicer v toliko, da bo uov zakonik določal, da je tam, kjer država (kakor na primer v Italiji) cerkvenega zakona ne pripozna, blagoslovljenje zakona prepovedano, ako se poročena ne oglasita pri oblastniji.

„Osservatore Romano“ je takoj dementiral to poročilo. Toda na ta dementi je odgovorila „Unione“, da vstraja pri svojem poročilu. Dodal je celo: Ako „Osservatore“ dementuje, je jasno, da imajo gotovi ljudje politične vzroke, da prikrivajo resnico.

Ker je znano, da prihajajo vsi oficialni razglasi v „Osservatore“ naravnost iz državnega tajništva, vsebuje dotična opazka hudo razžaljenje za kardinala — državnega tajnika. Toda tega namena ni imel poročevalec, kakor se je pozneje pojasnilo. Pač pa je bila cela stvar naperjena proti neki drugi osebi, katera tudi spada k državnemu tajništvu, vendar ni v nobeni zvezi z dementijem v „Osservatore“.

Opozoriti se mora, da je poročilo v „Unione“ krivo. Izvira od vlade ali vsaj iz parlamentarnih krogov in se je poslalo v svet, da bi katolike varalo. Cerkev pripozna samo cerkveno poroko; radi tega je popolnoma izključeno, da bi bila kaka ovira, ako poročena gresta k civilni oblasti.

To pa ne izključuje, da se bo vsled novega položaja župnikom bolj kakor prej naročalo, da opozorijo svoje župljane na potrebo formalnosti pri državnih oblastih, in da nobenega zakona ne blagoslovijo.

Noben dan ni bil še tako dolg, kakor ta, ki se je tedaj naredil.

Karina je ležala na gori nepremično — kakor mrtva. Njena duša in telo sta bila kakor hroma od pričakovanja.

Še-le ko je bilo zašlo solnce, se je dvignila, omila obraz v studencu in privabila ovce.

Ko so pa ovce prišle do slapa, so kakor prejšnji večer pobegnile; a Karina je ostala sama nazaj pri slapu.

Mesec je bil postal večji, v poltemni poletni noči je motno obseval dolge brezove veje ob slapu. — Pršeče vodne kapljice so se svetlikale v mesečini in od mahovitih tal se je dvigala neka bela, prozorna megla.

Neslišno se je odprla gorska stena, sedmero harfinih strun se je napelo od pečine do pečine; in med tem, ko je godba igrala ljubkeje koč kedaj, je Karina zagledala poročno krono, ki se je plavaje bližala, v mesečini vsa blesteča dijamantov.

„Tu je vsa zemeljska sreča“, je mislila Karina in razprostrla roke. „Samo nekaj manjka. Kje je moj ženin?“

Pa je videla, kako je sedmero trakov naenkrat izginilo; in v gorski razpoki je stal sam — gorski duh!

Bil je lep, kakor poletna noč, beseda je zvenela ljubko, kakor harfini glasovi, ki so bili ravnokar vtihnili.

In iztegnil je roke proti Karini in zašepetal:

„Pridi!“

Za hip je stala neodločna. Bala se je močvirnih tal pod pečino in skoro z grozo je gledala, kako je bil lep.

Njegova krona se je bliščala, kakor zvezde v mesečini, plašč se je svetil, kakor lunin svit in obdajal ga je žar, pred katerim se je Karini zvrtilo in je morala zapreti oči.

„Zakaj ne prideš, mala Karina?“ je šepetal, „tako dolgo sem te že pričakoval!“

ako se niso dotične formalnosti izpolnile. Tako se je tudi dosedaj ravnalo skoraj po vseh škofijah. Ni pa potrebno, da se ta naredba sprejme v splošni zakonik, in tudi ne dopustno.

Politični pregled.

Državni zbor.

Seja 14. aprila.

Ob 3. uri popoldne je predsednik Pattai otvoril prvo sejo povelikonočnega zasedanja. Ker je bilo znano, da se bo vršilo glasovanje glede dnevnega reda, je bila zbornica izvanredno dobro obiskana.

Najprvo se je predsednik spomnil v prisrčnih besedah umrlega poslanca Kolowrata.

Ko je nato izjavil, da preide na dnevni red, se je oglasil k besedi socialni demokrat Seitz, ki je ostro obsojal postopanje predsednikovo pri določanju dnevnega reda, ker briskira klubove načelnike. Seitzu, ki je konečno predlagal spremembo dnevnega reda, se je pridružila še Slovanska Unija.

Med Seitzevim govorom je prišlo do ostrih spopadov med krščanskimi socialci in socialnimi demokrati, ker so slednji v medključih spominjali na slučaj Hraba.

Glasovanje.

Glasovanje je bilo poimensko. Predno se je pričelo, so zapustili dalmatinski Hrvati zbornico. Vse-povsod so z zanimanjem in z napetostjo sledili glasovanju. Konečno je ob ½5. uri popoldne enunciral predsednik izid: z 259 glasovi proti 219 je bil predlog opozicije odklonjen.

Prvo čitanje finančne predloge.

Po glasovanju se je prešlo na dnevni red. Prvi je govoril socialni demokrat Ellenbogen, ki je bičal vlado in dokazoval, da je naš proračun ves razdrapan in zmeden. Za njim je govoril finančni minister Bilinski. Dokazoval je, da je deficit posledica mnogostevilnih kulturnih in drugih potreb.

Ministrova izvajanja pa niso zadovoljila niti vladnih strank. Vladna glasila odločno izjavljajo, da bo moral minister jasneje govoriti, kakor je to storil do sedaj.

Belokranjsko-dalmatinska železnica.

Po ministrovem govoru je bila debata prekinjena.

V razpravo je prišel nujni predlog poslancev Vukovica, Šusteršiča in tovarišev glede belokranjsko-dalmatinske železnice. Kakor znano, je zagotovljena ta železnica po nagodbi. Mažarom je pa neljuba, in zato hočejo našo državno polovico opehariti. Da se to zabrani, vložili so jugoslovanski poslanci ta predlog.

K predlogu je govoril poslanec Vukovič, ki je razpravljal o dalmatinskih železnicah, ki so najnujnejša državna zahteva.

Prihodnja seja danes dne 15. t. m. ob 11. uri predpoldne.

Glasilo štajerskih nemških krščanskih socialcev o obstrukciji v deželnem zboru.

Na uvodnem mestu že priobčujemo glasove o posredovanju štajerskih nemških veleposestnikov glede

Tako milo in vabljivo jo je klical, da se Karina ni mogla dalje ustavljati.

„Tako pridem!“ je kriknila in stekla urno čez mah.

Pod njenimi nogami se je majalo in gugalo, pri vsakem koraku je mislila, da se pogreza, toda z bosimi nogami je tekla dalje in se vrgla gorskemu duhu v naročje.

Zavil jo je v plašč; gorska stena se je za njima zaprla.

Ko Karina ni prišla čez noč domov, se je ciganasta Liza čudila, pa je mislila:

„No, bo pa jutri prišla.“

Toda tudi „jutri“ ni prišla.

In ko Karine še tretji dan ni bilo, je šla Liza h kmetu, ki mu je Karina pasla ovce, in vsa vas se je vzdignila iskat jo.

Iskali so po gori in v gozdu, še celo daleč ob veliki cesti, toda o deklici ni bilo ne duha ne sluha.

„Če ni, pa ni!“ je rekla ciganasta Liza in se obrisala z dlanjo pod nosom, potem je pa zopet začela pri perilniku prati perilo, ki ga je bilo vedno enako.

V vasi so pa še dolgo premlevali, kam bi bila pač izginila lepa Karina.

Nekateri so menili, da se ji je pri ciganasti Lizi preslabo godilo, zato je utekla.

Drugi so zopet ugibali, da se je najbrže izgubila v gozdu in zdaj tam mrtva leži.

Pa so bili tudi taki, ki niso hoteli ničesar reči, temveč so samo glave skrivnostno stikali. V vlažnih tleh pod slapom so bili dobili sledi bosih nog in le predobro so vedeli, da ta slap ni navaden slap.

Kolikokrat se je že zgodilo — čeprav je že dolgo tega — da je izginilo dekle na gori in Bog bodi milostljiv revici, ki jo je ugrabil gorski duh.

na obstrukcijo naših deželnih poslancev. Zanimivo je, kar piše glede na izjavo poslanca Kellersperga v „N. F. P.“ „Grazer Volksblatt“.

Ker je „Grazer Volksblatt“ glasilo krščanskih socialcev, dodamo še ta glas: „Ze meseca februarja bi bilo mogoče obstrukcijo vstaviti, če bi se bilo šolske predloge odstopilo deželnemu odboru. Ker pa so nemški nacionalci pod Wastianovim vodstvom odklonili vsako posredovanje, je potom obstrukcija zašlo nemško-nacionalno gospodarstvo v hudo krizo. Če ne bodo dane možnosti, da bi se deželni zbor v juliju sesel, bode svota, katero je deželni odbor najel kot dolg pri eskomptni banki na tekoči račun, do konca leta porabljen. Odgovornost za to vzorno gospodarstvo nosi deželnozborska večina. Ustavovorni veleposestniki so s posredovalnim predlogom storili svojo dolžnost. Besedo imajo sedaj nemški nacionalci, ki so z Wastianovim šolskim predlogom dali Slovincem tako rekoč orožje obstrukcije sami v roke. Poizkusi nemških nacionalcev, da bi izzvali med ljudstvom ogorčenje proti slovenski obstrukciji, so se popolnoma izjavili. Pri svojih volhlih bodo sigurno pridobili več zaupanja, če sprejmejo posredovanje veleposestnikov.“ Tako krščansko-socialno glasilo.

Razmere v jugoslovanski delegaciji.

Sedaj ko so poslanci zopet skupaj na Dunaju, je neobhodno potrebno, da se mučne razmere, ki so nastale v jugoslovanski delegaciji, spremenijo. Tako ne gre naprej! Časi za jugoslovanstvo so zelo resni, in mora izginiti iz naših vrst vsaka nejasnost in nezaupljivost. S krepko in odločno operacijo se mora onemogočiti vsako nergaštvo in intrigiranje.

Slovenski klub se v polni meri zaveda važnosti trenutka. Poslanec V. L. S. je jasno, da se more jugoslovansko vprašanje rešiti za nas samo tedaj ugodno, ako enotno in složno postopamo. Iz tega prepričanja izvira tudi sklep, ki ga je storil Slovenski klub v svoji večerajšnji seji. Tozadevni oficijelni komunique se glasi:

„Slovenski klub“ je imel dne 14. t. m. pod predsedstvom dr. Šusteršiča sejo. Klub je soglasno odobril načelniško poročilo o političnem položaju, nakar je obravnaval dogodke v jugoslovanski delegaciji. Soglasno se je izrekel klub, da narodni interesi zahtevajo skupni nastop vseh jugoslovanskih zastopnikov v parlamentu. Klub je pooblastil načelnika, naj stopi v zvezo z „Zavezo južnih Slavena“ s konkretnimi predlogi o času primerni reorganizaciji „Narodne zveze“ in naj o tem poda poročilo.

Spor med nemško in češko socialno demokracijo na Moravskem

je izbruhnil odkrito na dan. Češki socialisti izjavljajo, da se bodo z vso brezobzirnostjo bojevali proti nemško-socialističnim konsumnim društvom. „Ravnost“, glasilo čeških socialističnih demokratov, piše, da se čuti odvezano od vsake obzirnosti, ker so nemški strankinji tajniki, ki so prišli v Brno mirit bojujoči se stranki, na nekem zborovanju naravnost nasilno nastopali proti češkemu socialnim demokratom in jih niso dopuščali niti do besede.

Poljsko časopisje proti obisku cesarja Viljema v Galiciji.

„Kurjer Lwowski“ je objavil članek z ozirom na časnikarske vesti, da se cesar Viljem udeleži letošnjih velikih vojaških vaj v Galiciji. List naglašuje, da bi pomenjal obisk izzivanje poljskega naroda in tembolj, ker je Viljemova politika sovražna Poljakom v največji meri. Udarca v obraz pa pomenja obisk tudi zato, ker slavijo Poljaki letos 500letnico Grunwaldske poljske zmage nad Nemci.

Ogrsko.

„Die Zeit“ javlja iz Budimpešte, da je polom Justhove stranke popolnoma očividna. Stranka, ki je imela 154 poslancev, nima danes niti več toliko kandidatov.

Poleg Justha prideta v parlament še Hollo in Batthyany. Gaal, Ratlay, Kemety, Nagy, Polony in drugi deloma ne kandidirajo več, deloma pa nimajo nobenega upa na zmago. Nekateri bivši vodje love zdaj mandate po Sedmograškem.

Zanimiva je izjava Kristoffyja o stališču krone z ozirom na splošno in enako volilno pravico:

Program vlade je tudi program dvora, namreč: splošna volilna pravica. Tisza deluje sicer proti temu, kaj bo pa rekel dvor k temu postopanju, je še vprašanje. Faktum je, da se naziranje nadvojvode Franca Ferdinanda krije z mnenjem vladarjev. — Prestolonaslednik se je pa ob priliki izjavil: Mogoče je bilo nepotrebno vpeljati v Avstriji splošno volilno pravico; na Ogrskem se pa to mora brezpogojno zgoditi, ker je državna potreba!

Bolgarska kabinetna kriza.

V najkrajšem času se pričakuje odstop Malinovega kabineta. Vzroki krize so nevspehi v notranji in zunanji politiki. Vsled krvavih izgrediv v Ruščuku je prišlo ministrstvo v nasprotje z lastnimi demokratičnimi načeli. Carjevo potovanje v Carigrad tudi ni imelo nobenega vspeha.

Naslednik Malinova bo pa bržkone dr. Vazil Radoslavov, ki je nasprotnik ruskega vpliva v Bolgariji.

Demonstracije proti Briandu.

Na nekem banketu, ki ga je priredil francoski ministrski predsednik Briand, je prišlo do velikih, Briandu sovražnih demonstracij. Večja družba anarhistov in revolucionarjev je udrila proti uhodom dvorane, kjer se je vršil banket, in pričela bombardirati okna s kamenjem. Med Briandovimi prijatelji in pa anarhisti je prišlo do spopada, pri katerem je bilo oddano več strelcev iz revolverja.

Masaryk o novoslavizmu.

Praški „Čas“ priobčuje razgovor profesorja Masaryka s sotrudnikom „Varšavskega Kuryra.“ Profesor Masaryk je dejal med drugim:

„Konkretna naloga slovanske politike leže danes na avstro-slovanski strani. Mora biti mogoče doseči vspehe na gospodarskem polju. Politični vspehi so izključeni. Politika novoslavizma s pomočjo reakcionarne ruske vlade je notranje nasprotje. Kar se tiče letošnjega kongresa v Sofiji, se bojim, da bo po zadnjih obiskih kralja Ferdinanda in kralja Petra v Petrogradu delala bolgarska vlada težave, če bi kongres hotel začeti gibanje za rusko svobodo in konstitucijo. Zato ne pričakujem od kongresa v Sofiji nobenega političnega rezultata.“

Nova ureditev turške mornarice.

Kakor poročajo carigradski turški listi, je podpisala dne 31. marca turška vlada pogodbo s tremi angleškimi ladjedelnicami, ki bodo zgradile dve bojni ladiji tipa dreadnought in eno oklopno križarico. Tudi se namerava preosnovati mornariški arzenal. Tudi več torpedovk in topničark je naročenih v omenjenih ladjedelnicah.

Izvesti se namerja obširno reorganizacijo turške mornarice, in z ozirom na to se more sklepati, da ne odgovarjajo resnici vesti, ki so krožile v začetku zasedanja turške zbornice, da se turška vlada in mornariško ministrstvo nista odločila, da se poveča mornarica, kakor je vojsko na kopnem. V to jo zlasti sili kretska vprašanje.

Program vseslovanskega kongresa v Sofiji.

je konečno sestavljen tako-le: 1. Sedanje stanje jugoslovanskih držav. 2. Vseslovanska banka. 3. Vseslovanska razstava. 4. Organizacija vseslovanskega kongresa učenjakov. 5. Sodelovanje slovanskih učenjakov na vseslovanskih kongresih. 6. Vzajemnost med slovanskimi znanstvenimi zavodi, kakor tudi sestava učenega načrta za slovanske šole. 7. Organizacija slovanskega knjigotštva in odnošaji med slovanskimi gledališči in umetniškimi zavodi. 8. Izdajanje priročne književne in znanstvene enciklopedije. 9. Izdajanje antologije in kataloga poljudnih slovanskih del, pripravnih za ljudske knjižnice. 10. Naslovniki vseh politikov in znanstvenikov, javnih korporacij ter najznamenitejših slovanskih književnikov. 11. Organizacija dela za vseslovansko vzajemnost. 12. Specijalni tečajji za slovanske žurnaliste in izdajanje revije o njihovem delu. 13. Organizacija društva slovanskih turistov. 14. Trgovski odnošaji med posamičnimi slovanskimi državami in deželami.

Raznoterosti.

Somišljeniki, pripravite se na pot v Ljubljano! Začetkom meseca maja bo v Ljubljani ustanovni shod našega novega narodno-obrambnega društva. Ta dan bode velika manifestacija za naše narodno-obrambno delo! Bratje iz Koroške, Primorske in Kranjske, bode zbrani pri resnem posvetu, kako poglobiti naše dosedanje narodno delo. Tudi iz zelenega Štajerja ne smemo manjkati, saj je vendar ena najvažnejših točk našega narodno-obrambnega dela, obramba naše severne meje. Zato pohitimo mi Štajerci v obilnem številu v Ljubljano! Pokažimo, da se zavedamo resnosti časa! Ustanovni shod se bo vršil na delavnik. Popoldne se bo vršil občni zbor Rafaelove družbe in veliko posvetovanje Jugoslovanske Strokovne Zveze. Zvečer pa priredi na čast udeležencem naše slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“ svoj prvi veliki koncert, na katerem se bodo proizvajale samo slovenske skladbe.

Ploj v službi vlade. Hofrat Ploj je še-le sedaj poslal liberalnim listom poročilo o svojem shodu pri Sv. Marjeti. To poročilo je zelo zavito in zgleda na prvi hip prav nedolžno. Faktično je pa namenjeno, da bi onemogočilo sporazum med slovenskimi in hrvaškimi poslanci. Ploj pravi, „da so prišli do spoznanja tudi tisti, ki so hoteli ločitev, da je potrebno edinostvo, enotnost, sloga, kakor je že na Dunaju in na shodih naglašal on.“ To je drzno zavijanje. Ploj hoče zvaliti krivdo radi neprijetnih razmer v jugoslovanski delegaciji na Slovenski klub. Vsemu svetu je pa znano, da je izšla inicijativa za Narodno zvezo iz Slovenskega kluba in da je skupno postopanje v začetku onemogočil dr. Ploj, ki je imel že osnovan svoj klub, a se je na zunaj hinavsko potegoval za skupnost. S takim podlim sumničanjem se hoče pretrgati še one rahle vezi, ki še obstoje v jugoslovanski delegaciji.

Ploj sumniči naše poslance, da delajo za svoj žep, med tem ko on vse žrtvuje. To je infamno! Boljšega podpornika si Nemci ne morejo želeli, kakor Ploja, ki skuša s tako nesramnim sumničanjem vreči med Jugoslovane bakljo prepira.

Oprati se hoče Ploj s tem, da pravi, da zahteva krivda nesoglasja med jugoslovanskima kluboma naše časopisje, ki neresnično poroča. Naj presodi javnost, kdo resnično poroča, mi ali Ploj. Mi smo prišli Ploja zaradi vseučiliškega vprašanja. On nam je v tako važni zadevi, ki se tiče celokupnosti Jugoslovana, odgovoril šele po osmih dneh. Ko je pa prišla v javnost izjava poslanca Lewyckyja, je dementiral se tisti dan, akoravno je bilo vprašanje le osebno. Kdo naj potem verjame takim popevkam? Mi smo poročali o napadih na naše poslance, ki jih je izustil Ploj pri Sv. Marjeti; očital je zahrbtnost, goljufijo in nasilstvo, v svojem poročilu seveda tega nima. Kdo potem neresnično poroča, in kdo seje razkol?

Pozabljeni Ploj v svojem poročilu zagotavlja, da je treba pozabiti na vsa nesoglasja. Pozabil pa je resnicoljubni hofrat, kako je predbacival gotovim poslanecem (Slovenskemu klubu (Opomba ured.) zahrbtno postopanje, radi česar še nimamo jugoslovanskega ministra. Pozabil je tudi povedati, da se je hvalil, kako on ne postopa tako zahrbtno, kakor nekateri drugi poslanci (misli si S. L. S.), ampak vedno odkrito in pošteno. Te strupene napade je hofrat izpustil v poročilu, ali jih pa le namiguje, da bi javnost ne spoznala, kdo ruši slovo med Jugoslovani.

Ploj je na shodu pri Sv. Marjeti izjavil, da je njegova politika enotna brez skokov in brez spreminjanja politične barve. Uskok Ploj, ki je bil izvoljen na program in kot kandidat Kmečke zveze, pa je potem vskočil v tabor slovenskih liberalcev, ni v svoji politiki napravil skoka in ni spremenil barve? Ta Plojeva izjava jasno priča, kolike vrednosti so vse Plojeve izjave, osobito ona, s katero se je trudil zloglasni komunike „Zveze južnih Slovanov“ o laški pravni fakulteti spraviti s sveta. G. hofrat, vaša dejanja izjavljajo čisto kaj drugega kot vaše besede.

Sijajna zmaga. Pri večerajšnjih občinskih volitvah v Jarenini so Slovenci sijajno zmagali.

Slov. Jednota je najkrepkejša braniteljica slovanskih narodnosti in njihovih političnih pravic v državnem zboru. Ona vodi brezobziren boj zoper sedanjo germanizujočo vlado. Zato je trn v peti Bienerthovemu ministrstvu in vladni večini. Vlada se je že mnogo trudila, da bi razbila Slovansko Jednoto, in pri tem je našla izdatno pomoč pri vseh nemških strankah in njenih glasilih. Na pomoč sedanjim vladam pa so tudi prišli slovenski liberalci. „Narodni Dnevnik“, ki je baje v opoziciji zoper vlado, opravlja svoj opozicijski posel s tem, da neprestano napada tiste, ki najodločneje pobijajo Bienerthovo vlado, namreč voditelje Slovenske Jednote, posebno Šusteršiča in Udržala. Istega opozicijskega kalibra je tudi hofrat Ploj, ki je pri Sv. Marjeti rekel, da je stroga opozicija njegov cilj in pot k temu skupno in složno delo, nekaj trenutkov prej pa je o Slovanski Jednoti izjavil sodbo, da nima pozitivnega programa, ampak le boj proti vladi; to je njena slabost. Če se na tak način dela opozicija, da se napada najodločneje opozicionele može, če se venomer trosi seme nesoglasja med jugoslovanske poslance, ni čuda, da se nasprotna vlada še vedno ni umaknila.

Svobodomiselstva se brani „Narodni Dnevnik“ ter meni, da se mu dela krivico, če se z verskega stališča agitira proti njemu, saj on ni pisan v slogu in duhu „Svobodne misli.“ Kar se dostaje sloge, radi priznamo, da je pisanje „Svobodne misli“ kajpada nad vse neumno in popolnoma pristojno publicum svobodomiselnim glavicam, toda vsaj tako surovo ni, kakor slog „Narodnega Dnevnika“, ki v vsaki številki kar mrgoli najgrših psovok, kakor: klerikalni lumpi, farški podpreniki, duhovno kastratstvo, telček v uredništvu „Straže“ . . . Zadnji dve surovi psovki, ki sta vzeti iz živalskega sveta, nas spominjata na to, da sedi v „Dnevnikovem“ uredništvu tudi mož, ki se je nekaj časa učil živinozdravilstva in kateremu tozadevna strokovna terminologija ne more biti neznanca. O duhu pa, ki veje iz „Narodnega Dnevnika“, najbolje svedoči svoječasno priporočilo Macharjeve knjige, ki imenuje krščanstvo strup iz Judeje, in izjava „Dnevnikovega“ podlistkarja, da je vera v Kristusa-Boga zmotna. Kako dobri kristjani so tisti, ki pišejo celjsko liberalno glasilo, dokazuje tudi njihovo stališče napram romanju. Če se kje pojavi kaka napoved romanja, takoj odpre celjski „Dnevnik“ svoja umazana usta ter izsiplje celo ploho zabavljic in pa psovok o klerikalni neumnosti, o duhovnem kastratstvu itd. Ali ni vse to v slogu in duhu „Svobodne misli“? Ali torej ni z verskega stališča upravičeno in celo nujno, da se dela proti takemu nekrščanskemu časniku?

Liberalne podlosti. V Radovljici na Gorenjskem je umrl pred par dnevi posojilnični uradnik Praprotnik. „Slovenski Narod“ je naenkrat prinesel notico, da je Praprotnik umrl, ker ga je pretepel član naše telovadne organizacije, neki Kleindienst. Seveda so vsi liberalni listi, na čelu jim pravicoljubni „Narodni Dnevnik“, hlastno pobrali to notico, in mogočno je donelo v liberalnem taboru o „čukovski kulturi“, „čukih ubijalcih“, „klerikalni podivjanosti“ in drugih takih ljubeznjivosti. „Slovenec“ od 13. t. m. pa prinaša izjavo predsednika katoliškega izobraževalnega društva v Radovljici in predsednika tamošnjega Orla, ki konstatirata, da omenjeni Kleindienst, ki se ga sicer po nedolžnem dolži, ni bil nikoli ne redni ne podporni član naših društev. Pač pa je bil imenovan gospod ves čas, odkar obstoji radovljiški Sokol, njegov redni podporni član, ki je do zadnjega časa redno plačeval mesečne prispevke. To razkritje z

bengalično lučjo osvetljuje podlo, lopovski liberalno moralo. Še smrt ni tem političnim desperadom dovolj sveta, da bi je ne izrabljali v svoje umazane namene.

Regulacija Drave je bil predmet, s katerim se je poslanec Ploj obširneje bavil na shodu pri Sv. Marjeti. Izjavil je, da uravnava Drave in tozadevni zakon iz leta 1908 ni v nobeni zvezi s sedanjo obstrukcijo v deželnem zboru, in da je deželni odbor ravnal krivično, ko je ustavil plačevanje za uravnava Drave. Ko se je slišalo, da se stavb. vodstvo v Ptujju opusti, je on kot poslanec na Dunaju pri vseh ministrstvih posredoval in dobil zagotovilo, da se to ne zgodi. „Narodni Dnevnik“, ki priobča ta Plojeva izvajanja, pa obenem tudi objavlja vest, posneto iz „N. Fr. Presse“, da so zastopniki poljedelskega in delavnega ministrstva pri posvetovanjih v graški namestniji izjavili, da v sedanjih razmerah ni misliti na nadaljevanje dravske regulacije, in da se bo baje prihodnje dni razpustilo vodstvo regulacijskih del. Kaj pa Plojeva slovesna zagotovila?!

Nemci pri gradnji mostu do Adrije. Iz Trsta se nam poroča: Dolgo časa so Nemci ponosno in z zaničljivim nasmehom na ustnih prezirali naš jezik. Bili so srečni in blaženi edino pri zvokih trdo zveneče nemščine. Treznejši in dalekovidnejši elementi med njimi so pa počasi uvideli, da z zasmehovanjem drugih narodnosti in s smešno zaljubljenostjo v svojo lastno, ne bodo nikdar dogradili zaželjenega pangermanskega mostu. Zapihal je drug veter. Sedaj so uvedli kurze za slovenski in laški jezik. Poučevalo se bo ob torkih in petkih zvečer v prostorih državne realka. Na ta način upajo oholi Nemci preje in lažje uresničiti svoje cilje. Teško in okorno se bo privaditi zaručanim Nemcem našim mehko zvonečim južnim jezikom, a kaj ne napravi vsega Nemeč v večjo čast in procvit Pangermanije. Opozarjati pa moramo pri tem merodajne faktorje na vsiljevanje nemških uradnikov v državne službe v Primorju, ker bodo zmožni (?) deželnih jezikov, ki se bo gotovo z vso silo začelo.

Liberalni nabori. Celjski liberalci bi si na vsak način radi fabricirali več pristašev in pridobili kaj naraščaja. Zamašili bi radi tiste špranje, ki so nastale v stranki vsled tega, ker so mnogi prejšnji pristaši zapustili preperelo liberalno stranko, kako, zapuščajo podgane potapljaajo se ladijo. V Gornjemgradu bode prihodnjo nedeljo „mladeniški“ shod v čitalnici. Kot odposlanec Z. S. N. M. bo fungiral dr. Kukevec, ki bo tudi glavni govornik. Shod bo imel obliko nabora liberalnih rekrutov. Bomo videli, če bodo našli kaj sposobnega blagov.

„Narodnemu Dnevniku“, zvestemu pobratimu „Štajerca“, kakor se zadnji čas vedno bolj kaže, nikakor ni prav, če kdo kaj daruje v sklad za obmejne Slovence. Vsled tega se mu je potrebno zdelo, da se je obregnil v tukajšnjega glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice ljubljanske. Ta gospod je obljubil odstopiti del svoje provizije v gori omenjeni sklad. Ker pa zastopa Nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico, se „Narodni Dnevnik“ spodtika. To pa gotovo samo radi tega, ker mu omenjena zavarovalnica kot edina krščanska smrdi. „N. Dnevnik“ žaluje, ker ni pri njej nobenega žida, kakor pri vseh drugih. Trditve, da klerikalci spravljajo nemški zavarovalnici tisočake in tisočake, če se pri njej zavarujejo, je izmišljena. Omenjena zavarovalnica ima znatno deželno podporo, in čisti dobiček razdeli se med zavarovance, in je torej vsak deležen te ugodnosti. Nasprotno se pa pri drugih zavarovalnicah izplačujejo iz dobička ravnateljstvu in uradnikom tantieme, ki znašajo navadno na tisočake. Rekem bo mogoče kdo, da je zavarovalnica nemška. Poglejmo, kaka narodnost preveva od „Narodnega Dnevnika“ priporočene zavarovalnice. „Prva češka“ je v zvezi z laško „Assicurazione Generali“, ter je že lani celo „Slovenski Narod“ dosti osvetlil pristnost njenega slovanstva, ter se je hudoval, ker ima Narodni Dom v Mariboru nabite njene reklamne tablice v svojih prostorih.

Kako se je generalni zastopnik „Slavije“, Ivan Hribar, vezal z Nemci, je že itak vsakemu znano. Če še pripomnimo, da njen zastopnik Weras v Mariboru piše slovenskim strankam pisma z nemškim naslovom, ter da je tudi banka sama, ne samo z nemškimi, marveč tudi z laškimi zavarovalnicami v zvezi, bo s tem tudi o narodnosti „Slavije“ dosti povedano.

Znaki Dekliške Zveze. S. K. S. Z. v Mariboru je založila krasne znake za Dekliško Zvezo, ki so res umetniško delo, s katerimi se lahko ponašajo vse slovenske mladenke. Mladenke, ne zamudite prilike, sedaj si ga nabavite. En komad stane 1 K. Naročajo se naj kolikor mogoče skupno, naravnost na naslov: Slovenska krščanska socialna zveza v Mariboru. Slovenske mladenke! Zavedne Slovenke! Sezite po njih!

Liberalna narodnost. Narodnost naših liberalno-radikalno-slogaških prijateljev je zelo male in dvomljive vrednosti. O priliki obnega zbora Cirilmetodovih združnic je „Sloga“ tožila, ker je bila udeležba skrajno pičila, in so izostali vsi tisti, katere bi bilo najbolj pričakovati. „Narodni Dnevnik“ je pa nato zabrusil „Slogi“ v obraz, da so to ravno najzvestejši in najodličnejši pristaši „Sloge“. Nadalje „N. Dnevnik“ rekreminira, ker starejši celjski rodoljubi konsekvntno izostajajo in bagatelizirajo vse naše narodno življenje celjsko. Tako početje starejših rodoljubov (!) gotovo ni vzgledno, in mora na kričave mlade radikalce vplivati deprijujoče, a potrjuje pa le staro resnico. Liberalci je velik naroden delavec pri rujnem vincu in v frazerstvu, in to, dokler se mora boriti še s težkočami življenja. Ko pa minejo skrbi,

sladko zadremlje, ali pa popolnoma zaspi tudi narodnost. Požrtvovalnega narodnega dela egoističen liberalizem ne pozna.

Škofijska stolica v Djakovu. Zadnjič smo poročali, po poročilih drugih listov, da je nadškofom v Djakovem imenovan dr. Krapac. Dunajski listi pa dementirajo to vest in pišejo, da dr. Krapac, ki je velik prijatelj Mažarov, pri tem škofijskem imenovanju ne pride v poštev.

Cesa se Nemci najbolj boje? Slovanskega bojkota! Če kak slovenski časopis svojim bralcem priporoča malo bolj glasno geslo „Svoji k svojim“, takoj je alarmirano vse nemško časopisje ter kliče državno pravdnitvo na pomoč zoper „zatirane“ nemške trgovce in obrtnike. Čemu to, sosede Nemci? Če vam naše ljudstvo ni ljubo v političnem oziru in če mrzite našo materno govorico, zakaj bi se naj redili nemški trgovci od žuljev naših? Poljsko šolsko društvo „Towarzystwo Szkoły Ludowej“ v Krakovu je na prošnjo vodstva protinemškega bojkota izdalo na svoje podružnice in potovalne učitelje poziv, „naj na shodnih povsod podučujejo ljudstvo o tem, da se pri nakupovanju blaga poslužuje samo slovanskih tvrdk in popusti naročila pri pruskih nemških tvrdkah, ki darujejo velike svote v protislovanske namene.“ — Ta poziv je spravlil ves nemški Izrael od „Grazer Tagblatta“ do „Neue Freie Presse“ ob pamet! Kakor se vidi, imajo Nemci naš slovanski denar res silno radi.

Ljubljana. Občinski svet ljubljanski je sklenil, da se na petrazredni deški ljudski šoli v Ljubljani opustijo trije razredi, ker šolo obiskuje premalo število otrok. Zaradi tega sklepa se je polastila ljubljanskih neodrešencev pravcata tevtonska jeza, ki si jo hladijo sedaj v predalih nemškonacionalnega časopisja.

Štajersko.

Mariborske novice.

Sveta birma v tekočem letu 1910 bode: na binško nedeljo dne 15. maja v stolni cerkvi v Mariboru. Od 16. do 24. maja v dekaniji Dravsko polje, in sicer v Hočah dne 16., v Framu 17., v Slivnici 19., pri Sv. Janžu na Dravskem polju 22., pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju 23., na Ptujski gori 24. maja. — Od 29. maja do 4. junija v dekaniji Laška: v Laškem dne 29., istotam za župnije Sv. Rupert, Jurkloster, Razbor, Sv. Jedert, Sv. Miklavž, Sv. Marjeta in Širje dne 30., v Loki 31. maja; v Trbovljah dne 1. junija, v Dolu dne 2. junija posvetitev dveh novih oltarjev, in 3. junija sveta birma, pri Sv. Lenartu sveta birma dne 4. junija. — V dekanatu Šaleška dolina od 11. do 14. junija, namreč: pri Sv. Ilju konsekracija glavnega oltarja in birmovanje dne 11. junija; sveta birma v Šoštanjju dne 12., v Škalah 13., pri Sv. Martinu pri Šaleku 14. junija. — Od 18. do 23. junija v Ljutomerškem dekanatu: pri Sv. Križu dne 18., v Ljutomeru 19., v Mali nedelji 20., pri Sv. Juriju na Šavjici 21., v Kapeli 22., pri Sv. Petru bl. Radgone 23. junija.

Maribor. Na tukajšnjem sejmišču sta se v sredo, dne 13. aprila hudo sprla zaradi kupčije dva živinska mešetarja. Pri tem je prišlo do krvavega konca. Neki Štefan Ignorič s Pohorja je bil od svojega nasprotnika s tako silo udarjen po glavi v okovano težko palico, da je dobil globoko rano na glavi. Ignorič je izgubil mnogo krvi. Imenoma neznani nasprotnik jo je srečno popihal.

Maribor. Listi poročajo, da namerava vojaškoneronavičen oddelek generalnega štaba napraviti meseca maja zrakoplovne izlete. Mariborska plinarna je dobila naročilo, naj pripravi za zrakoplove potrebni plin. Plinarna je pripravljena prevzeti napolnitev zrakoplovov s plinom. Kogar bo micalo, se voziti po zračnih višavah, temu je dana s temi izleti ugodna prilika, in se lahko zglaši.

Mariborski nemški obrtniki in trgovci vstrajajo pri svojem sklepu proti graškemu jesenskemu sejmu, in sicer iz razloga, da je krivica, posebno za Spodnji Štajer, če privatno društvo, kakor je društvo za prirejanje teh sejmov, dobiva bogate subvencije iz javnih sredstev. Mi se temu mnenju popolnoma pridružujemo, kajti kako pride Spodnji Štajer do tega, da pomaga prispevati z davčnim denarjem k prireditvam, ki koristijo edino le graškemu mestu in Gornjemu Štajerju. Radovedni pa smo, ali bodo spodnještajerski, posebno še pa naši mariborski Nemci, dosledno tudi proti podporam, ki se dajo Südmarki in pa Schulvereinu iz deželnih fondov.

Maribor. Gradnja novega mostu čez Dravo silno počasi napreduje. Most bo po mnenju strokovnjakov še-le komaj koncem leta 1913 gotov. Proračun se bo baje za več stotisoč kron prekoračil. Sedaj so šele gospodje Nemci prišli do spoznanja, kako veliko nerodnost so učinili, ker niso pripustili, da bi novi most vezal Tržaško in cesto pri Narodnem domu.

Celjske novice.

Otrpenje tilnika se je pojavilo v Svetini pri Celju pri eni hiši v dveh slučajih.

Stari in mladi v Celju. Ze delj časa se opazuje, da se stari in mladi liberalci v Celju ne gledajo prav ljubeznjivo. Mladi! bi radi prišli h koritu stare posojilnice, ki je v rokah starih. Dolgo časa niso našli pravega vzroka za boj. Brihtna mlada gla-

vica je najprvo iztuhtala, da ima posojilnica prastara pravila pluralnega sistema, ki zabranjujejo mladim, da bi prišli do zaželjene premoči. Začeli so se v „Nar. Dnevniku“ kregati nad starimi, ker ti nočejo spremeniti pravil. V pondeljek dne 11. t. m. pa so opazili mladi, da je na strehi Narodnega doma nekaj popravljal nemški klepar. In takoj so udarili z velikim loparjem po starih, zakaj ne dajo dela slovenskim obrtnikom. S tem činom so stari, kakor zatrjuje „Narodni Dnevnik“, popolnoma zapravili rodoljubje. Interesanten boj se bje v Celju.

Celje. Lepo posestvo „Sannhof“ pri Celju je prišlo v slovenske roke. Dne 13. aprila ga je na javni dražbi kupila za 105.000 K posojilnica v Ribnici na Kranjskem. K posestvu spada več lepih stavbišč v Celju, ki so prišla s tem v slovenske roke.

Prememba posesti. Gospod Iv. Fajdiga iz Sodražice na Kranjskem je kupil za 13.500 kron Hausbaumovo posestvo na hribu sv. Miklavža pri Celju.

Porotne obravnave v Celju. Dne 12. aprila je bil zaradi tatvine pred tukajšnjim porotnim sodiščem obsojen na pet let težke ječe 48 let stari postopač Michael Grile, doma iz Senovega pri Brežicah. Pokradel je dne 8. februarja t. l. razne reči iz stanovanja Terezije Plešek, ter si je še potem natočil brez dovoljenja škafo mošta v kleti Franca Stritarja. Radi tega se bo pa Grile poleg kazni še vsak četrt leta postil. — Ta dan je zaradi tatvine stal pred porotni tudi Franc Kurmanšek, 26letni, brezposelni čevljar iz Št. Martina na Paki. Obsojen je bil na deset mesecev težke ječe.

Celjske socialistične organizacije prirede dne 1. maja obhod po mestu, ob 2. uri popoldne koncert in zvečer zabavo s plesom v Skalni kleti. Pri koncertu in zabavi svira godba celjskih železničarjev.

Ptujske novice.

Ptuj. Neznani zlikovci so na hajdinski okrajni cesti iz hudobije prerezali 150 mladih sadnih drevesc. Ze delj časa sem se dogaja, da neki hudobneži posameznikom, pa tudi ob cestah poškodujejo sadna drevesca. Orožništvo zasleduje storilce.

Sprememba. Za načelnika trgovske zadrage okolice Ptuj je izvoljen gospod Vinko Zorko, trgovec in poštar pri Sv. Andražu v Slov. gor. Čestitamo!

Ptuj. Zelo pohlevni in ponižni so naši nemški in nemškutarski trgovci, če se gre za odjemalce in za denar. Naši okoliški Slovenci vsaj deloma izvajajo geslo „Svoji k svojim“ in to silovito peče ptujске zagrizene nemške in posilinemške trgovce. Dobro vedo, da bi morali, če bi naše okoliško ljudstvo začelo dosledno podpirati le slovenske trgovce, naši nasprotniki vzeti culo in oditi, odkoder so prišli. Tega se boje. Prijatelj našega lista nam je poslal dopisnico, katero mu je poslal nek ptujski trgovec. Ljubeznjivo piše ta mož v spakedrani slovenščini: „Kakšen vzrok imate Vi, da tako dolga ne pridete v mojo trgovino? Jas sem Vam vedno dobro blago po nizki ceni prodajal. Opomniti Vam še morem, de imam letas za spomlad mnogo lepega blaga po jako niski ceni. Pričakujem torej, da Vas aka me v kratkem obišete, dobro in po nizki ceni postrežem. Pozdravljam Vas! pr. A. E. H.“ Kakor je videti, je še vedno resničen pregovor, da hudič v sili črešnje žre. Posilinemški trgovci se tudi ne ženira posluževati zasmehovane slovenščine, ko mu slaba prede.

Iz ptujске mestne cerkve so te dni spravljali deske od zimskega poda. Franc vpraša Jokeljna, ki pelja voz teh desek: Kam pa Jokelj z deskami? Saj ste jih prej vedno spravljali v „stari turn?“ Jokelj: Ja, veš, peljem jih v staro kosarno, da bi se kak gledališki igralec ne spozabil in začel po njih plesati; v turnu ima namreč teater svoj magacin! France: Brihtne butice pa ste na Ptujju res!

Toča in mraz sta se v minolem tednu vrstila drug za drugim; ljudje že tožijo, da je zgodnje cvetje, in s tem tudi sadje, na mnogih krajih uničeno. Pa saj to nič ne de, se mnogi tolažijo, če nas bo 18. maja Halejev komet s svojim repom ošvrknil in pregнал iz zemlje.

V čem sta si podobna ptujski leseni in mariborski bodoči most? Ptujski ima take jame, da bi lahko v njem zginil celi voz s špeharjem vred, mariborski pa bo imel bregove, da se jih lahko prime večni sneg. Na ptujskem mostu se še zdaj pobira cestnina, ki nese toliko, da bi bil lahko most že zdavna srebrn, a sedaj ga zanemarjajo; kmet naj le plačuje za nemštvo in nemškutarijo v mestu, če si na mostu stre nogo, kaj je meščanom za to; bo že v mesto prišel po zdravila!

Breška šola. Deželna komisija je, kakor so pred kratkim poročali časniki, ovrgla načrt nove šulvereinske šole na Bregu pri Ptujju. Navzlic temu pa pridno dovažajo gradivo za novo mučilnico! Hajdinčani, bodite možje, in ne dajte svojih otrok v nemško kobačo!

Drugi kraji.

Fram. Umrla je dne 13. t. m. na svoj rojstni dan gospa Ana Spritzei, rojena Turner, hči lani umrlega g. Mihaela Turnerja. V 31. letu jo je neizprosna sušica iztrgala iz rok blagega soproga g. Albina Spritzei, graščinskega oskrbnika v Framu.

Št. Ilj v Slov. gor. Na vprašanje Ciril-Metodove podružnice v Ribnici na Pohorju v 82. številki „Narodnega Dnevnika“ naznanjamo, da se je poslani znesek 10 K objavil že v „Slovenskem Gospodarju“

in „Straži.“ „Narodni Dnevnik“ pa naših izkazov ni hotel sprejemati, ne vemo, kakšni „rodoljubni“ name ni so ga privedli do tega.

Pri Sv. Petru na Medvedovem selu se v nedeljo dne 17. aprila ob 3. uri popoldne v župnišču vrši občni zbor katoliškega slovenskega političnega društva za šmarnski okraj. Poročata poslanca Pišek in Vrečko.

Gornja Radgona. Pri gostilničarju Karbašu se je dne 12. aprila smrtno ponesrečil tam uslužbeni hlapec Anton Reiter. Padel je po stopnicah, in se je pri padcu tako pobil, da je še tisto noč umrl.

Ormož. Nadvojvoda Evgen, veliki mojster nemškega viteškega reda, je obiskal dne 12. aprila tukajšnje bolnišnico, ter se je potem z avtomobilom odpeljal v Ljubljano.

Sikole pri Pragarskem. Dasiravno združenim liberalcem in štajercijancem pri zadnjih občinskih volitvah ni šlo vse tako gladko, kot so želeli, jim je vendar zrasel greben. Da bi pokazali širnemu svetu svojo korajžo, sklicuje liberalno-nemčurska kompagnia bella za prihodnjo nedeljo v Sikolah gospodarsko-političen shod. Na dnevnem redu je zabavljanje čez hudobne klerikalce in ubijanje klerikalnega zmaja. Heil pobratimstvu štajercijancev in liberalcev!

Štore. Tu je umrl dne 12. t. m. gostilničar Lokoschegg v 69. letu starosti. Bil je velik prijatelj celjskih Nemcev.

Konjice. (Proti vinskemu davku.) Konstatirati moramo žalostno dejstvo. Pred kratkim je bil tukaj pri nas na prostovoljni prodaji lep, rodovitni vinograd, a našel se ni nobeden kupec. To priča o silnem propadanju vinogradništva. Pa pride naša vlada, in nam hoče naložiti še novih davkov, ko vendar že teh ne zmoremo, in se itak vinogradništvo že ne rentira. Zdi se, kakor da bi hotela spraviti vlada vse vinogradnike na beraško palico, in jih pregnati iz rodne grude. Da mora tako početje vzbuditi odpor, je u-mevno.

Vransko. Cenjeni gospod urednik! Pred kratkim ste pisali, da bi liberalci radi v marsičem posnemali delo naše stranke, zatorej po opičiji navadi pobirajo stopinje za nami. Zavidali so nam mladinsko, politično in izobraževalno organizacijo. Posebno jim blode po glavi organizacija mladine. Ali pri vseh mladinskih shodih dožive usodni fiasko. Te dni se je razglasilo na Vranskem, da nas prihodnjo nedeljo 17. aprila posetijo napredni gospodje ovinkarji iz Celja. Vršil se bo nekak socialni kurz liberalne Zveze narodnih (!?) društev. Govorili bodo dr. Lipold, dr. Koderman, Jakše, dr. Karba in Prekoršek! Mi Vrančani jim že naprej garantiramo, da bo slab kšeff!

Makole. Iz letnega poročila naše posojilnice je razvidno, da se zavod od leta do leta lepše razvija. V letu 1909 je imela posojilnica 498.884 K 12 v prometa. Posojil se je dalo zadružnikom 24.346 K, vrnilo se jih je 33.823 K 22 v. Hranilnih vlog je bilo 158.666 K 53 v, izplačalo se jih je 157.369 K 98 v. Čisti dobiček je znašal 820 K 67 v. Skupno stanje posojil je 394.875 K 61 v. Zadružnikov šteje posojilnica 1433, ki imajo vplačane deleže v skupnem znesku 3.992 K. Vlagatelj je 803, ki imajo vloženo 583.342 K 90 v. Dolžnikov je 1097, ki imajo 394.875 K 61 v izposojenega denarja, za dobre namene je izdal zavod 21.352 K 4 v. Rezervni fond znaša 72.790 K 17 v.

Naš denarni zavod je pod vodstvom vlč. gospoda Miha Lendovskega v teku 26letnega obstanka marsikaterega slovenskega kmeta v Makolah in okolici rešil iz rok ljudskih oderuhov.

Zgornji Zerjavec. Dne 7. aprila se je izmed občinskega odbora izvolil za župana Martin Kramberger, za občinske svetovalce pa Anton Perko, Al. Sparavec in Andrej Purgaj. Zeleti je, da bi naša občina poslovala v slovenskem jeziku.

Od Sv. Frančiška Ksaverija je spustil v celjskem „Smrdetu“ nek liberalci tako smrdljive laži, da je celo Radmirsko polje zasmrdelo, ko jih je še potem s svojim umazaniam kljunom razkljuvala celjska — „Smrdokavka.“ In te laži so? Da je ljubenski kaplan „bil v Petkovem kozolecu na Radmirskem polju“ — katerega nihče tukaj ne pozna. Ker torej Petkovega kozoleca ni — se torej kaplan pod njem vedriti ni mogel. Prva smrdljiva laž. In druga? Da je „gornjegraški — prav po slovensko in po domače se tukaj govori in piše „gornjegraški“ (— tehant Dovnik dne 29. marca napravil tu skušnjo iz veronauka za šolsko mladino, četudi je prejšnji teden umrl pet šolskih otrok!“ Ta je še pa bolj debela in smrdljiva laž! Zakaj še ni pisal „vestni kronist“, da je dekan napravil skušnjo za tistih pet šolskih otrok — četudi so umrli prejšnji teden — in obljubim, da bi liberalci to verjeli — „Smrdetu“ in „Smrdokavki.“ Saj je to v njihovih „cajtengah“, in tem bolj verujejo, kakor g. župnik — kateri skušnje ni oznanil, in je zato tudi ni bilo. Pa „za skušnjo duhovnikom ni bilo mnogo, ampak večje važnosti je bilo politično posvetovanje in dobra kapljica.“ Aha — tu sem pes taco moli! Najbrž je to povedal dopisniku nadučiteljev sinček, kateri je prišel v farovž med goste — ker je bilo župnikovo godovanje, in ne skušnja ali kako politično posvetovanje — in zato so se dopisniku po „dobri kapljici“ tako sline cedile, da je vse narobe poročal „Smrdetu“ in „Smrdokavki“ v Celje, kakor je imel pri prvem dopisu še večje oči — kakor kozolec okna po zimi, da je videl ljubenskega kaplana v kozolecu, katerega — ni na Radmirskem polju! In celo slišal je, kako ga „kosti bolijo“ — jaz pa mislim, ker je že spomlad, da je le poslušal — kako naglo trava raste.

Zato mu rečem, naj rajše vpraša, če kaj glava boli zavoljo znane žage, da bodo dohtar „flašter“ dali, in naj ne očita duhovnikom farovža, ker mora dobro vedeti, da nima nobeden žage, v kateri bi se mogli shajati — torej morajo v farovžu skupaj priti. Razumete?! Ako ne, pa vprašajte učene učitelje, saj so se sedaj poklerikalili s Slovenskim planinskim društvom vred, ker so prošnjo in darovanje napravili celo za — papeža, toda ne rimskega, ampak — ljubenskega. Radovedni smo, če bo tudi politična eks-pozitura v Mozirju tako — klerikalna, da bo za papeža delala!

Kmet. podružnica Zakot priredi v nedeljo, 24. aprila dvojno zborovanje ob 8. uri popoldne v Dobovi pri Cvetkotu, in ob ¼4. uri popoldne v restavraciji g. Volčanška na brežiškem kolodvoru. Pri obeh zborovanjih ima poučni govor deželni potovalni učitelj g. Fr. Goričan.

Petrovče. Pri nas je zopet izvoljen županom Anton Koren s 16 glasovi večine, 2 glasa sta bila cepljena. — Svetovalcem so izvoljeni sledeči gg.: g. Fr. Fridrih, g. Josef Polanc, g. Graf-Salm, g. Ant. Vizjak, in g. Ivan Strenčan. — Sedaj pa le čitajte liberalci tiste lažnjive in obrekljive „pamflete“, katere ste pošiljali pred volitvijo vsem našim in nasprotnim volilcem. Laž ima kratke noge! Tako se je tudi tukaj zgodilo. Slava vrlim, katoliško-narodnim možem!

Iz Gornjegograda. Ker je po poročilih „Narodnega Lista“ in „Narodnega Dnevnika“ Milan Kelc bil celo po nedolžnem obsojen, se čudimo, kako da se župnika Fermeta, ki je o njem napravil „krivično“ ovadbo, ne toži pri sodišču. Tam bi se mu lahko dokazali vsi njegovi hudobni naklepi. Morebiti bi se posrečilo dokazati, da je celo Kelčevo rodbino že podavil! Tako nevarnega človeka, kakor je župnik Ferme, bi se moralo na vsak način spraviti kam na varno. Kar lotite se ga pri sodišču! Vspeh bo gotovo silno — pretresljiv!

Iz Zgornje Sav. doline. Obrekljivci v „Narodnem Listu“ zopet obetajo razkritja, in z veseljem, kakor pujski, se valjajo po nesnagi, ali svoje ime podpisati nimajo korajže. Bojazljivo se skrivajo za urednika smrdljivi dopisovalci iz cele doline. Pa pravijo, da so fajn gospodje. Domišlujejo si celo, da bi pred njimi kdo dokazoval svoje trditve. Zato je pač edino primeren kraj sodišče. Torej le k sodišču, kjer se bodo priče zaprisegle. Ali vas je strah?

V Svečini je dobil tamošnji župnik pred kratkim čestitko. Čestital mu je prijatelj iz Maribora, ni pa naznanil, k čemu in zakaj mu čestita. Župnik — radoveden, kaj je dosegel, kaj je postal, je pisal prijatelju pismo s prošnjo, naj mu naznani, k čemu mu je čestital. Na to mu pošlje prijatelj „Marburgerco“ z dne 24. februarja t. l., v kateri je našel res neko reč, zavoljo katere zasluži v polni meri čestitko — zavoljo goslanja! V „Marburgeričinem“ dopisu: „Windischer Südmark-Hass und Verleumdung“, kjer se župnika dobro znani dopisnik spominja s tem, da igra pri ubožnem premoženju na prve i najboljše gosle („die erste Violine“), je marsikaj, kar ni popolnoma resnično. Naj po tej resnični izjavi širni svet, posebno pa svečinski župljani, katerim so vse reči dobro znane, sodijo in presodijo, kje je obrekovanje, opravljanje, kje pa resnica.

Gospod dopisnik hvali v svojem dopisu gospoda Menhardta, kako je on za katoliško vero svojih očetov vnet in zavzet, ter da je on tisti, ki je daroval katoliškemu cerkvenemu skladnemu odboru 4000 K. To ni popolnoma resnično; kajti to je njegova dobra in blaga mati brez njegovega vedenja sporočila z željo, naj se tako po njeni smrti zgodi. Zasluga gospoda Menhardta je le ta, da je naročeno sporočilo preje izplačal, kakor je moral. Ravno tako, i nič drugače je z 2000 K za uboge. Vse te novice pa je gospod Menhardt štel zavoljo tega popred, ker bi ne bilo ravno prijetno, ako bi mu skladni odbor in ubogi, ki so že komaj čakali na ta denar, želeli zgodnjo smrt. Kako in koliko pa je gospod Menhardt iz lastnega žepa že za cerkvene potrebe daroval in storil, o tem župnik, ki je še komaj tri leta tamkaj, ne ve veliko povedati.

Ali in da-li tamošnji župnik na prve i najboljše gosli pri ubožnih koncertih igrati sme, zato pač ni treba nikakršnega dovoljenja, ker vsakega župnika, ne samo svečinskega, h goslanju na prve gosli — kar zadeva oskrbovanje ubožnega denarja — veže ne samo duhovska, ampak tudi svetna postava.

O katoliškem cerkvenem ključarju Pascolo pa ne bomo izgubljali besed; saj je po Svečini in tudi drugod dovolj znan kot zelo vnet agitator za Südmarko in kar je ž njo v zvezi. Znano je to tudi prav dobro dopisniku, ki v „Marburgerci“ zamorca umiva. Da bi domača župnijska kronika imela o njegovih zaslugah veliko pripovedovati, na tem je, kakor slišimo, malo resnice. Resnice le toliko, da sta leta 1902 cerkvena ključarja Josip Pascolo in Jože Šerbinek po fari naprosila i nanosila prostovoljnih darov 700 kron za slikanje dvoje oken pri velikem oltarju. In še to „zaslugo“ Pascolovo, ki pa torej ni samo njegova zasluga, je zapisal v kroniko še-le sedanji župnik. Zapisana je še ena njegova zasluga in sicer, da je pred dvema letoma nabral od domačih dobrotnikov 310 K za zastavo Andrej Florijan. Nove klopi v cerkvi so pa plačali župljani, med katere se šteje tudi Pascolo. Drugih zaslug Pascolovih pa v kroniki ni zaznamovanih. Če kdo kaj po obljubi cerkvi daruje, recimo, po eno, dve, ali več sveč, to se pa v kroniko navadno ne zapisuje.

O častitem protestantu Herzogu pa bodi le toliko povedano, naj ne pozabi, da živi na slovenski zemlji med katoličani, kakoršnih je več dobrih v Svečini, kakor pa slabih, katerih sicer tudi ne manjka. Da gospod Herzog ne živi med pravimi, trdimi Nemci, ampak res med Slovenci, tega celo sam ne taji, kar priča njegova lastna, jasna, resnična in pa glasna beseda, katero je zabrusil zbranim svečinskim posilincem v Špiffeldu pri slovesni otvoritvi Stelzerjeve verande vpričo vseh gostov, rekoč: „... seid lauter gemachte Deutsche“ („ste sami skovani, umetnonapravljeni, to je, po sili Nemci“). To resnično in silno ganljivo pridigo hvalisanega Herzoga so takrat v Špiffeldu zbrani Svečinci gotovo že pozabili!

Koroško.

Čajnice pri Celovcu. Na prodaj je hiša štev. 8 na Goljavnici pri Dhovšah.

Poreče. Andrej Koch v Prekopu blizu Blatnega grada prodaja svoje posestvo, 23 oralov obsežno.

Podklošter. Majhno posestvo, obsegujoče devet oralov, blizu Podkloštra, prodaja Anton Logar v Štebnju pri Maloščah.

Celovec. Dne 21. aprila, ob ¼10. uri popoldne, se bode pri celovski sodnji dražbalo Ašeljnovo posestvo na Suhi štev. 4. Cena 6100 K, najnižja ponudba 5400 K.

Za pogorelce v Črni je koroška deželna vlada naročila zbiranje darov po vsej deželi. Darove sprejemajo okrajna glavarstva in deželna vlada.

Velikovec. Na Rutah so dne 5. t. m. pogorela 4 poslopja. Bližnji gozd, ki je tudi že gorel, so rešili požara.

Ljubeliče. Dne 16. t. m. predpoldne se bode potom dražbe prodalo pri c. kr. sodnji v Pliberku p. d. Sevečnikovo posestvo na Gori. Cena 19.000 K, najnižja ponudba 17.000 K.

Št. Jakob ob Cesti. Tukajšnji nadučitelj si je po nesreči jako hudo poškodoval nogo.

Podvinje pri Trgu. Iz vlaka je skočil, ko se je peljal pijan „v vas“, hlapec Štefan Berger. Obležal je na pol mrtev ob železniški progi. Zadobil je precejšnje notranje poškodbe.

Železna kaplja. Tu se je poročil znani grebinjski nasprotnik Slovencev zdravnik dr. Filip Marušič z gđc. Ljudmilo Fiebrigovo.

Kako delajo Nemke za Südmarko. Südmarka, ki kupuje slovenska posestva, ne dobi v ta namen dovolj denarja pri Nemcih, zato pritiskajo zlasti nekatere spodnještajerske Nemke na revne in nerazsodne slovenske delavce. Ako se može branijo postati člani Südmarke, bodisi iz zavednosti ali gmotnih ozirov, potem nadlegujejo „plemenite“ nemške gospe revne slovenske žene ter jim izvablajo članarino za Südmarko. Uboga žena se seveda ne more ustavljati imenitni gospej, katere gospod daje njenemu možu bori zaslužek. Nemci pač nimajo nikakega čuta za moralo.

Učiteljske spremembe. Prestavljeni so: učitelj F. Matič iz Velikoveca v Tinje, H. Pacher iz Globasnice na Rudo, podučiteljica Fr. Lušnar iz Vrbe v Skočidel.

Primorsko.

Volitve v skupino trgov in mest. S. L. S. je postavila za kandidata pri nadomestnih volitvah iz označene skupine, ki se vrše prihodnjo nedeljo dne 17. t. m., gospoda Tomaža Mrevlje, župana in veleposestnika pri Sv. Križu v vipavski dolini. Njegov protikandidat je znani liberalni general A. Gabršček. Liberalci napenjajo vse sile, da bi pripomogli svojemu voditelju do zmage. Kako žalostna prede proslulemu goriškemu liberalizmu pač najbolj odseva iz dejstva, da se morajo liberalci posluževati vseh sredstev, ako se hočejo obdržati v svojih dosedanjih popolnih domenah.

Krst nove vojne ladije „Zriny.“ Ob prekrasnem pomladanskem vremenu je bila dne 12. t. m. spuščena v morje nova vojna ladija „Zriny.“

Novo vojno ladijo je najprvo blagoslovil superior vojne mornarice, monsignore Uredničnik. Nato je poveljnik vojne mornarice, admiral Montecuccoli, naprosil krstno botro, nadvojvodinjo Marijo Valerijo, naj krsti novo vojno ladijo in jo izroči svojemu elementu.

Nadvojvodinja je po kratkem govoru pritisnila na električni gumb in običajna steklenica šampanjca se je razbila ob boku ladije, nakar je ista ob grmenju topov, sviranju vojaške godbe in ob veselem vzklikanju množice zdrknila v morje.

Zvečer je bila razsvetljena vojnih ladij, katero je obdudovalo na tisoče in tisoče ljudi. Ob tej priliki je bilo opaziti v Trstu mnogo tujcev od vseh mogočih strani.

Novo vojna ladija je enake velikosti, kakor ladiji „Erzherzog Franz Ferdinand“ in „Radecky.“ — Dolga je 137,37 m, a široka 24,50 m s 14.457 tonelati in 20.000 konjskimi silami. Prevozi lahko 20,5 morskih milj na uro.

Razpuščeno iredentovsko društvo v Trstu. Namestništvo v Trstu je razpustilo laško kolesarsko društvo „Marte“ ter ukazalo, da takoj preneha društveno delovanje. To društvo je bilo samo zato ustanovljeno, da so se pod pretvezo gojitve športa gojile iredentovske laške težnje.

Polom goriškega denarnega zavoda Banca popolare v lanskem letu je vzbudil kolosalno senzacijo, ker so v ta polom zapletene veleodlične osebe italijanskega tabora in ker je polom posledica sistematičnih goljufij v velikem slogu. Koliko znaša primanjkljaj, še vedno ni natančno znano; dasi je vlada temu zavodu z državnim denarjem priskočila na pomoč — ni nikdar pojasnila, za koliko je bila banka od svojih voditeljev oškodovana. Da znaša škoda dosti več kot milijon kron, je pa gotovo. Nekaj udeležnikov pri tej slepariji, med njimi bivšega državnega in deželnega poslanca Lenassija, so takrat zaprli, glavni krivec, bančni ravnatelj Izidor Colle, pa je pravčasno odnesel pete in pobegnul čez mejo. Mož menda veliko ve, zato so ga pustili uiti. Še-le, ko je celo zadevo dobilo državno pravdnitvo v roke, so začeli iskati tudi ubeglega bančnega ravnatelja, in slučaj ga je res prinesel pravici v roke. Colle je živel od svojega brega pod tujim imenom na otoku Korfu, kjer so ga aretirali in ga sedaj pripeljali v Gorico, kjer se bo menda sedaj vendar enkrat pred sodiščem razkril tajinstveni polom Banče popolare.

Narodno-obrambno delo.

100.000 K je dala Súdmarka leta 1909 za Koroško. Tudi letos izda za Koroško najmanj tako veliko svoto. Ta številka jasno in odločno govori, kako težak boj bijejo naši bratje na Koroškem, obenem pa nas tudi naravnost izziva k požrtvovalnemu podpiranju našega obmejnega sklada. Le ako krepko stopimo na plan, moramo paralizirati pogubonosni vpliv nemških stotisočev. Somišljeniki po širni slovenski domovini: Meja kliče, vzdramite se!

Za obmejne Slovence je daroval gospod Jesih Fran v Sejanec pri Sv. Tomažu pri Ormožu 3.40 K.

Pomoč obmejnim Slovence! Po 20 K so darovali: dr. Franc Papež, odvetnik in Ljubljani; Ivan Lavrenčič, dekan v Kamniku, namesto venca na grob gospoda Podboja; Mohorjani na Dobrni; na gostiji Lipičnik-Senegačnik na Dobrni; na godu veleč. gospoda Fr. Cizeja v Velenju, 29 K, poslano po č. gospodu Fr. Schreinerju, kaplanu v Dobrni pri Celju; Mohorjani v Železnikih; Mohorjani v Preserjih; M. Gerzin, župnik v Preserjih; županstvo v Preserjih; zapuščina umrlega Franca Rantha 100 K; Mohorjani škofjelški 22 K; Mohorjani v Loki pri Zidanem mostu; pisarna dr. Vladislav Pegan globa 60 kron, katero je plačal gospod Anton Verli iz Cerknice, ker sta mu Anton Švigelj in Matija Štrukelj odpustila žaljenje; pisarna dr. Vladislav Pegan globa, katero je plačal Fran Čuč v Jelovem, ker mu je Josip Ravnihar iz Radeč odpustil žaljenje; Lovro Gantar, dekan, po upravi „Slovenca“, 27 K; krščansko-socialni tečaj v Vitanju; Gothard Ferme, župnik, in Mohorjani v Novištifti, pošta Gornjigrad, 24.42 K; pisarna dr. Pegan 60 K, ki jih je plačal gospod Vinko Jan iz Gorij, ker so mu gospodje Jakob Jan, Jakob Kunstelj in Jakob Pretnar razne žalitve odpustili; pisarna dr. Pegan, prepustil gospod Franc Orehek, uradnik Vzajemnega podpornega društva, kot odškodnino, ki jo je naložilo sodišče gospodu K. Moharju iz Spodnje Šiške; pisarna dr. Pegan, ki jih je plačal neimenovani kot globo, ker mu je somišljenik S. L. S. žalitev odpustil; S. G. Avče, Goriško; Mohorjani, Ribnica, Dolenjsko; A. Rasberger, železnični uradnik, Strazani, na Dunaju, 22 K; tretja zbirka Idričanov; županstvo St. Peter na Krasu 40 K; hranilnica St. Peter na Krasu 40 K; Alojzij Kokelj, župnik na Vurbergu pri Ptuj; Marjeta Draškovič kot nevesta v Cirkovcah pri Pragerskem; gostje Franceta in Marjete Belc v Cirkovcah; Mohorjani v Cirkovcah; dr. Fr. Derganc, ordinarij deželne bolnišnice, Ljubljana; Mohorjani na Vranskem 25. K.

Spominjajte se naše narodne obrambe! Posamezniki, rodbine, omizja, občine, darujte po 20 K, da kmalu narase število darovalcev po 20 K na 1000! — Spominjajte se pa ob vsaki priliki tudi z manjšimi svotami naše narodne obrambe!

Se Nemci ne marajo za Súdmarko. Da bi čim več denarja naberačila za svoje naseljniško delo, ustanavlja zadnji čas Súdmarka z mrzlično naglico svoje podružnice in župe po naših, pa tudi nemških krajih.

Na Belo nedeljo dne 3. aprila je sklical nekaj mladih nemških študentov ustanovni shod Súdmarkine podružnice v Lichteneggu na Nižje-Avstrijskem. Z velikim pompom se je vabilo na zborovanje. Res, prišlo je mnogo nemških mož in fantov, ki pa o evangelju, ki sta ga o Súdmarki razlagala dva nezrela mladiča, niso hoteli nič vedeti. Agitatorja sta jo morala hočeš nočeš popihati. Vrli katoliški možje so jima še bili tako milostni, da so jima pri odhodu napravili mogočen špalir, skoz katerega sta junaka morala s potrim sreem korakati. (Klobuček in sukno) sta fantka morala stisniti pod pazduho in jo sramotno odkuriti. V več krajih, kjer so prej obstojale podružnice, so na občnih zborih sklenili — jih razpustiti!

Med Nemci, trdimi in poštenimi Nemci samimi, nihče ne mara več za Súdmarko, ki ji ni mar toliko za nemško, kot samo za protikatoliško, lutrovsko propagando. Protestantizem utegne biti še Súdmarkin grobokop.

Za sklad obmejnih Slovencev je poslala Marjeta Rozman v Celovcu veliko število obrabljenih poštnih znamk. Nadalje je poslal S. K. S. Z. v Mariboru gospod Martin Berič z Dunaja 1100 obrabljenih poš-

nih znamk. Izobraževalno društvo v Celju je poslalo za isti namen zbirko 8000 znamk! Imenom obmejnih bratov nabirateljem pristrčna zahvala!

Književnost in umetnost.

Esperanto. Kako veliko zanimanje je vzbudila esperantska slovnica v vseh slovenskih krogih, kaže dejstvo, da se je razprodalo tekom treh tednov do 400 izvodov. Kdor še želi slovnico, naj jo naroči prej ko slej. Da se izogne povzetnim stroškom, se priporoča poslati denar naprej (1.30 K s poštnino) na založnika Lj. Koser, Juršinci pri Ptuj, Stajersko.

Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino s prilogo „Angelček. Leto 40, štev. 4. Vsebina: Vesela novica. — Poj mi, pličica! Iz knjige sirot. — Brez truda ni napredka. — Ubit vrček. — Med mladimi zajčarji. — Večer. — Listje in cvetje.

Koncert Slovanske čitalnice. Prejeli smo od strokovnjaške strani še naslednje poročilo: Preteklo nedeljo dne 10. aprila so se raz oder v veliki dvorani marib. Nar. doma razlegala glasbena predavanja, da že davno ni bilo kaj takega slišati. Slovanska čitalnica je priredila krasen koncert, v katerem je nastopil zopet oživiljeni moški zbor, broječ okoli 40 dobro izvežbanih pevcev. Pel je A. Nedvedov vedno krasni napev „Popotnik pridem čez goro“ jako izrazito, lahkotno in slikovito; za tem pa R. Savinovo pesem „Ponočni stražnik“, ki je našemu občinstvu čisto nova, moderna skladba, prepletena z umetnimi, harmoničnimi postopi, prikladnimi besedilo. Napev bi morali večkrat slišati, da bi se uprav popolnoma naslajali nad lepoto te skladbe. V drugi polovici vsporeda pa so pevci udarili na pravo struno, podavši nam v narodnih pesmih štiri cvetke, ki so v lepoti med seboj tekmovali, zato nam je težko, izreči se, kateri gre prvenstvo. Jako dražestna je pač bila „Skrjanček poje“, ki po svoji živahnosti in lahkonogi ritmiki vsako srce vzradosti. Pela se je prav pristrčno. Jako radovedno je občinstvo pričakovalo nastop gospe D. v napovedanih treh samospelih, ki so bili jako srečno izbrani, kajti v vsakem napevu je gospa kazala druge vrline svojega jako fino izšolanega glasu in krasne interpretacije posamičnih stavkov v posrednih skladbah. V Donizettijevi „Ciganka“ je pač dosegla največje občudovanje, kajti težka skladba zahteva pač izborne koloraturne pevkine, in to je občinstvo tudi soglasno priznavalo z viharnim ploskanjem. Ta nastop je poslušalce vse najprijetneje presenetil. Čestitamo! Tri bisere glasbene umetnosti nam je podal tudi virtuoz na goslih gospod B. S. Igral jih je tako srčkano, tako nežno in sigurno, da, tudi mestoma mogočno in večglasno, da se ti je zdelo čuti več mojstrov-igralcev. Z lahko je dovršil orjaško svojo nalogo. Izbornima umetnikoma je čitalnica hvaležna bila ter poklonila gospej prekrasen šopek, in drugemu velik laborov venci, a za trudoljubivo pripravo vsporeda in pouk pevcev je bil tudi gospod pevovodja odlikovan z vencem. Otvoritev koncerta in zaključek je prevzel Godbeni klub, ki je izbral 21 izurjenih godbenikov za izvajanje Mozartove ouverture iz opere „Don Juan“ in Wagnerjeve fantazije iz opere „Tannhäuser.“ Obe skladbi sta izborni vspele in tudi orkester je žel burno pohvalo, kajti tako mogočne in lepe godbe v Narodnem domu še ni bilo slišati. V čitalničnem letopisu bo ta priredba zavzemala najlepši list. Odličnega občinstva je bilo mnogo, tudi je posetilo koncert mnogo gospodov duhovnikov in vnanjih gostov. Gmotni in moralni vspeh je bil jako zadovoljiv, a tudi vreden znatnega truda.

Anton Foerster v Ameriki. Znani slovenski klavirni virtuoz Anton Foerster koncertuje sedaj v Ameriki. V Čikagi je priredil dva sijajno obiskana koncerta. Mnogoštevilno zbrano občinstvo, ki je z večine bilo muzikalično visoko izobraženo, je priredilo slovenskemu umetniku v priznanje burne in pristrčne ovacije. Pri koncertu je bila zastopana tudi čikaška slovenska kolonija, med njo v prvi vrsti oba slovenska župnika.

Narodno gospodarstvo.

Na Dunaju so se dne 12. aprila zbrali zastopniki avstrijskih kmetijskih družb, kulturnih svetov in zadrug k skupnemu posvetovanju. Štajersko kmetijsko družbo je zastopal prof. Attems, kranjsko pa ravnatelj Gustav Pire. Poljedelsko ministrstvo je zastopal sekcijški šef dr. Erfl. Sprejeta je bila med drugim resolucija, ki zahteva, da se predložena predloga o novem vinskem davku takoj brezpogojno potegne nazaj. Konferenca je imela namen združiti vse kmetijske korporacije naše države v skupen boj proti sovražnikom avstrijskega kmetijstva.

Kolce za trte, ki so se posekali spomladi, naj se dene, preden se jih rabi, močit v raztopnino modre galice. Raztopnina mora biti 50dstotna, in vzeti se mora za vsakih 100 l vode po 5 kg galice. Ako se spomladi posekani kolci namočijo v taki raztopnini, potem trajajo mnogo let, nenamočeni pa kmalu segniyejo.

Kako se popravi vino, ki sërneva. Vsako takšno vino, ki je prišlo na en ali drug način z železom v dotiko, bodisi da je bila stiskalnica železna, a neprevlečena s povlakom, bodisi da sega vijak, ki zapira vrtica pri sodu, v vino itd., sërni, kakor hitro pride močno z zrakov v dotiko. Včasih sërni pa tudi vino, ki ni bilo v dotiki z železom in sicer tedaj, če je iz-

gubilo kisline po naravni poti ali pa z umetnim raziskovanjem.

Vino, ki ima to napako, je na videz popolnoma zdravo, kakor hitro pa pride močno z zrakov v dotiko, na primer ko se pretoči, če se pusti več časa v kozarcu, počasi sërni. Železo, ki je v takem vinu raztopljeno, se spoji najpoprej s kislecem in nato s čreslovino v čreslenokisli železni okisec. Ta zadnja spojina je potem vzrok, da vino sërni in se obenem zgosti. Kisla vina ne počrne tako hitro, kakor vina, ki imajo le malo kisline.

Če ima vino premalo kisline, posebno pa vinske kisline, ter na zraku sërneva, pomaga se mu včasih lahko, če se ga zmeša z bolj kislim vinom. Ker ovira torej posebno vinska kislina, da vino ne sërni, zato zadošča včasih, ako se mu doda na vsak hektoliter ono množino vinske kisline, ki jo dopušča zakon, to je k večjemu po 100 gr.

Vendar se še najprej popravi vino s to napako, ako se dobro prezračí. V to svrhu naj teče vino po pipi na kako sito, da se močno razprši, ali pa naj se, preden se zlije v sod, večkrat prelije iz enega brentača v drugi. Ko se vino prelija, naj se brentač, iz katerega se vino prelija, drži precej visoko od tal. Pred pretakanjem naj se doda vinu po 5 gr čistega tanina na vsak hl.

Ker pride s takim ravnanjem železo, ki se nahaja v vinu raztopljeno, z zrakov in čreslovino v dotiko, se potem zje in vino zgosti. Da se pa ta gošča hitreje iz vina izloči, doda naj se pozneje na vsak hl po 10—15 g želatine. Ko se vino učisti, naj se pretoči na čisto v močno zažveplan sod.

Razgled po svetu.

Kongregacija usmiljenk na Francoskem. Ko so na Francoskem divjali zoper samostane, so zaprli izmed 900 zavodov usmiljenk le 200. A dosedaj so se že celo novi zavodi ustanovili poleg teh 700 ostalih. Zavodi v francoskih kolonijah niso okusili šibe preganjanja. Da so jim prizanašali, je velika zasluga njih prednice Marije Kieffer, ki bi bila morala že l. 1905 odložiti svoje mesto, a ga je na željo sv. očeta v očigled težavne situacije obdržala. Izobražena prednica je umrla 2. marca. Nesebična ljubezen in dobrotljivost, jasni in odkriti značaj, njena modrost in previdnost, so uplivaie tudi na zagrizene nasprotnike in koristile vsemu redu.

Naslednik kôpeniškega stotnika v Rimu. [Kakor listi poročajo, je prišel v soboto dne 12. t. m. ponoči v igralno sobo hotela Excelsior visoko zraščeen, elegantno oblečen gospod v spremstvu štirih oseb ter je zaklical: „Jaz sem policijski komisar. Nihče naj se ne gane. Vsakdo naj pove svoje ime in stan!“ Po teh besedah je navidezni policijski komisar pobral z igralnih miz denarje v visokosti 50.000 lir. Igralci so bili popolnoma potrti ter se niso upali ugovarjati. Policijski komisar jim je dejal, da bi jih moral pravzaprav aretovati, vendar vidi, da so ljudje iz dobrih družin, ki se ne bodo odtegnili pravici. No, pozneje se je dognalo, da so bili „policijski komisar“ in njegovi pomagači sleparji, katerim se je popolnoma posrečila njihova fina prevara, zaradi katere se ves Rim smeji.

Sanje odkrile zločinca. Modistki Amaliji Piccori, neki Italijanki, v New-Yorku, se je dne 10. marca t. l. sanjalo, da njeno oddaljeno trgovino plenijo zločinci. Sanje so bile tako žive, da je takoj pohitela proti svoji trgovini, ko se je zbudila. Ko je prišla do trgovine, je videla vrata na pol odprta, v trgovini pa je čula šum. Ko je stopila v svoje prostore, je videla, kako sta se borila dva človeka — tat in policaj. Trgovka se je ojunčila, pograbila je neko železno palico in začela udrihati po vlomilcu, dokler ga ni s policajem obvladala. Na policijski so dognali, da je tat zelo nevaren vlomilec, ki je v svojih štiridesetih letih presedel dvajset let po ječah. Tako so sanje odkrile zločinca.

Širite „Stražo“

NAŠIM GOSPODINJAM

priporočujemo priznano najboljši pridatek za kavo „ZAGREBSKI pravi FRANCK“ s kavnim mlinčkom, kot izvrstni domači izdelek. 52

Nikoli več

ne bodem menjal mila, od-kar rabim Bergmanovo Steckenpferd lilijino milo (zračna Steckenpferd) od Bergmanna & Co., Tešín na Labi, ker je to milo najbolj učinkuječe od vseh drugih zdravilnih mil zoper pege; pospešuje tudi, da ostane polt sveža in lepa. Komad stano 80 vin in se dobi v vseh lekarnah, drožerijah itd.

VABILO na
redni občni zbor
posojilnice v Celju,
reg zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 20. aprila 1910 ob 4. uri popoldan v sejni dvorani Narodnega doma v Celju s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje revizijskega poročila Zadrugne zveze v Celju.
3. Odobrenje letnega računa pro 1909.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Razni predlogi.

Velika licitacija pohištva gostilne „črni orel“

se vrši dne 16. aprila na glavnem trgu v Mariboru. Lepe omare za obleko, postelje mize, stoli, matrace, perilo, kuhinjska in gostilniška oprava, stelaže, tepihi, priprave za pralnice. Pred licitacijo se vpraša pri E. Tisso, Göthestrasse 18, Maribor.

Zaloga pohištva Redka priložnost!

Franc Pleteršek,
Maribor, Koroška ul. 10

priloga čast. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega pohištva, iz trdega in mehkega lesa. Oprave za kuhinje, jedilnice, spalnice. Divane, vložnike, matrace, stole, ogledala. Zelezne postelje za otroke.
Vse po najnižjih cenah.
Domače delo.

Po požaru uničena tovarna mi je prepustila celo zalogo rešenih, finih, težkih flanelnih posteljnih odej v razprodajo. Odeje imajo komaj vidne vodene madeže in jih prodam po tri komade za 9 K; gospodarske težke odeje 4 komade za 10 K z povzetjem. Odeje so 190 cm dolge in 185 cm široke, zelo tople in mehke. Prepričan sem, da da bude vsakdo z mojo pošiljateljico zadovoljen.
Oton Bekera, c. kr. finančni nadpaz v p., Nahod, Češko.

Hlapec, priden in zanesljiv se sprejme takoj pri nekem župnišču na Koroškem. Več pove uredništvo Straže.

Stenografa

ob enem **strojepisca** (Remington-sistem) sprejme takoj pisarna DR. IVAN BENKOVIČ v Celju. Nastop službe takoj.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Fr. Divjak, Maribor
župnijska ulica števil. 7
prevzame slikanje cerkev v vseh tehničnih izpeljavah, kakor tudi vsa v svojo stroko spadajoča naročila, ki jih izvršuje točno in po zelo nizki ceni ter se priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu.
Vzorci vsakomur na razpolago :: Cene nizke : Proračuni zastoj.

Volneno
blago, cefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši
R. Stermecki, Celje
Vzorci proti vrtni zastoj in pošiljate čez K 20 — franko. Prepričajte se o „Bomba“ tkanini, katera je preiskušena najboljša za žensko in moško perilo. — Kos 23 met. franko K 15.50. Cajgasti ostanki po 20 met. trpežni K 8.—, fini K 10.—, zelo fini K 12.—

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus“ štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Za obmejne Slovence!
Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me odpadajoče provizije, za obmejne Slovence. ::
Franc Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabrikasse 21.
Sprejemam zavarovanja proti ognju pod najugodnejšimi pogoji.
Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

V Mariboru!
Poduk v glasovirju, orgljanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad iskusen in renomiren kapelnik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, Maribor.

Maks Zabukošek,
krojaški mojster v CELJU
priporoča svoj
modni salón za gospode,
ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Zagrebski Franck z
kot tovarniško znamko
priporočujemo kot priznano **najboljši** pridatek za kavo!
sl. zagan Y 1655, 1-101

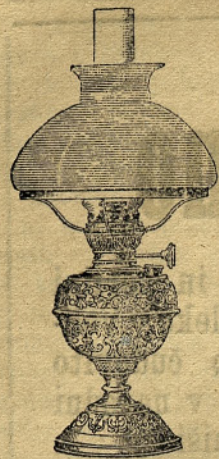
Razglednice s sliko naših slovenskih deželnih poslancev je založila Slovenska kmečka zveza. Poslanci so dobro zadeti in razglednice prav ožusno izdelane. Komad stane 10 v. Dobivajo se: v prodajalni tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge
se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo
le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastave vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.
Pojasnila se dajejo
in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina
 na debelo in na drobno
Franc Strupi : Celje
 Graška cesta
 priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
 posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za pedobe.
Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
 Najsolidnejša in točna postrežba.

Restavracija
Narodni dom
 v Mariboru.
 Izborna kuhinja, izvrstna vina ka-
 kor: haloško, ljutomersko, dr. Thur-
 nejev muškatelec, mozlec, vinarec,
 bizeljčan, konjičan itd.
 Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
 Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
 Sobe za tužce.
 Za obilni obisk se priporoča 37
Lojzika Leon.

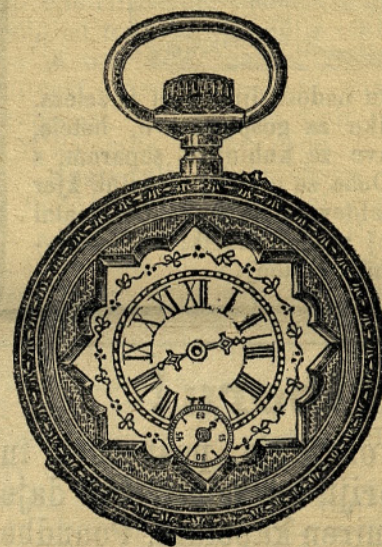
St. Ilj v Slov. goricah.
 Krasno posestvo, ob želez-
 nici in državni cesti, ki meri okrog
 20 oralov najlepše zemlje, z zida-
 nimi poslopji se proda kakemu
 Slovcnu. Naslov pove uredništvo
 Straže. 45
 Službo išče kot pismonoša trezen
 fant, 28 let star, vešč slovenskega
 in nemškega jezika t-r v stanu,
 se je treba, položiti kavojo. Nas-
 lov v uredništvu. 30

Nagrobne vence
 v vsakovrstnih izpeljavah,
 trake z napisi, in sveče za pogrebe priporoča
Goričar & Leskovšek v Celju
 trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.
 Na debelo in drobno! 220 Na debelo in drobno!

Cerkveni in sobni slikar in pleskar
Franjo Horvat
 MARIBOR, Kasinoğasse šte. 2.
 Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu ob-
 činstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob,
 društvenih odrov, napisov na steno,
 deske, plošče in steklo ter za
 vsa v pleskarsko in siikar-
 sko stroko spadajoča
 :: dela :: 53
 Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

Edini slovenski slikar v Celju **Viktor Bevc**
 Savinjska ulica šte. 4.
 Edini narodni klepar v Celju **Anton Jošt**
 Savinjska ulica 4
 prevzame vsa v to stroko spadajoča dela pri cerk-
 vah, kapelicah, šolah itd., katera izvišuje vestno
 ter se najvljudneje priporoča častiti duhovščini in
 cenjenemu občinstvu. 44
 prevzema vsa v svojo stroko spadajoča dela in popravila
 ter se slavnemu p. n. občinstvu najvljudneje priporoča v
 mnogobrojna naročila. 46

Svoji k svojim!
Urar, očalar
in zlatar
Franjo Bureš
 Maribor
 Tegethofova cesta 33
 pred kolodvorom, priporoča
 svojo bogato zalogo zlat-
 nine, srebrnine, ur i. t. d.
 po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in
 jasnim glasom iz najboljših tovarn.
 10 Priznana najboljše igle za gramofone.
 Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
 v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.
 Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.
 Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez
 odbitka rentnega davka.
 Domači hranilniki se dajejo na dom brez-
 plačno.
 Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo
 kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.
 Posojila na zemljišča po 5% do 5 1/2 % brez
 in z amortizacijo.
 Posojila na zastavo vrednostnih listin.
 Osební kredit na menice in v tekočem računu
 pod najugodnejšimi pogoji.
 Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanj-
 šimi stroški.
 Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.
 Brezplačno reševanje vseh zadev. 4

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje, priporoča svojo doma **štajerski**
 žgano slivovko, tropi- **konjak.**
 novce, vinsko žganje,
 brinjevec kakor tudi

Na drobno. Priporoča se Na debelo.
galanterijska, norimberška in Prica & Kramar, Celje
 Postrežba točna modna trgovina na voglu Graške in Okrožne ceste Cene nizke!!

Brzojavi: „Kamnoseška in-
 dustrijska zadruga Celje“. **Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba** Brzojavi: „Kamnoseška in-
 dustrijska zadruga Celje“.
Edino narodno kamno- seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
 :: obrt s strojnim obratom. ::
 Izvrševanje vseh stavbenih del:
 kakor stopnice, fasad, podbojev,
 pomolov, nastavkov itd. iz različ-
 :: nih kamenov in cementa. ::
 Specialna delavnica in podo-
 barski atelje za umetna cerkvena
 dela kakor: altarjev, obhajilnih
 niz, prižnic, kropilnih in krstnih
 :: kamnov itd. ::
 Brušenje, puliranje in struganje
 :: kamena s stroji. ::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih
 spomenikov iz različnih marmornih
 vrst granitov in sijenitov po razno-
 vrstnih narisih in nizkih cenah.
 Naprava zidanih ali betoniranih
 :: rodbinskih grobišč (rakev). ::
 Tlakovanje cerkva, dvoran in
 hodnikov s šamotnim ali cementnim
 :: tlakom. ::
 Izdelovanje pohištenih plošč iz
 različnih najbolj idočih marmornih
 :: vrst v vseh oblikah. ::
 Popravljanje spomenikov, udelo-
 :: vanje napisov v iste. ::